Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 97 (2385).
25 ПАЙШАНБА
АПРЕЛЬ, 1974 й.

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИДА

ШАҲАР 1 МАЙГА ТАЙЁРЛАНМОҚДА

Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитетида район партия комитетларининг биринчи секретарлари ва меҳнаткашлар депутатлари район Советлари ижроия комитетларининг раислари иштирокида байрам комиссиясининг мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда шаҳар партия комитетининг бўлим мудирлари, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг, республика ва шаҳар ташкилотларининг раҳбарлари ҳам иштирок этдилар. Барча мамлакатлар меҳнаткашларининг Халқаро бирдамлик куни — 1 Майга тайёргарлик масалалари кўриб чиқилди.

Бу ҳақда Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосарлари И. Р. Шоабдураҳимов ва Ҳ. Е. Ёқубжонова, Ўзбекистон ССР Алоқа министрининг ўринбосари Б. И. Логинов, бош савдо бошқармасининг бошлиғи А. Ф. Алимуҳамедов, умумий овқатланиш бошқармасининг бошлиғи А. А. Сутягина, шаҳар бош рассоми А. А. Раҳматуллаев ва бошқалар ахборот бердилар.

1 Май байрамига тайёргарлик беш йилликнинг белгиловчи тўртинчи йили халқ хўжалик планларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақа кенг қулоч ёйган, партия ва бутун халқнинг КПСС XXIV съезди белгилаб берган сиёсий ва иқтисодий вазифаларни амалга ошириш учун оғишмай курашаётган бир вазиятда ўтаётганлиги таъкидланди. Саноат корхоналари, қурилиш, транспорт ва алоқа ташкилотлари, шаҳар хўжалиги байрам шарафига олган давлат топшириқлари ва социалистик мажбуриятларини муваффақиятли адо этишяпти.

Меҳнаткашлар вакиллари намойишини, шунингдек, шаҳар кўчалари, майдонлар, маъмурий ва турар жой биноларини бадиий-сиёсий жиҳатдан безаш байрамга тайёргарликнинг муҳим таркибий қисмидир. Бу соҳада шаҳарда талайгина ишлар амалга оширилди. Намойишчилар колонналари ва районларнинг территорияларини безаган алвон ва транспарантларда совет халқининг КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш учун олиб бораётган муваффақиятли кураши, Тошкент меҳнаткашларининг беш йилликнинг белгиловчи тўртинчи йили топшириқларини муддатидан илгари адо этиш учун социалистик мусобақада эришаётган ютуқлари, Ўзбекистон меҳнаткашларининг КПСС ташқи ва ички сиёсатини қизғин маъқуллаётганликлари ва қўллаб-қувватлаётганликлари, уларнинг Коммунистик партия ва унинг Ленинча Марказий Комитети билан монолитик жипслиги акс этади. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига тайёргарлик тематикасига кенг ўрин ажратилади.

Мажлис қатнашчилари барча коллективларнинг ишлаб чиқариш топшириқлари ва социалистик мажбуриятларини оғишмай бажаришлари зарурлигини, оммавий-сиёсий ишлар савиясини кўтариш лозимлигини таъкидладилар. Меҳнаткашларнинг тантанали йиғилишлари ва кечаларига яхши тайёргарлик кўриш, уларни юксак савияда ўтказиш, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларини муносиб тақдирлаш керак.

Район партия комитетлари, партия ташкилотлари, маҳаллий советларнинг ижроия комитетлари ва хўжалик раҳбарлари байрамга тайёргарлик юзасидан ташкилий ва сиёсий ишларни кучайтиришлари, белгиланган барча план ва тадбирларнинг сўзсиз бажарилишига алоҳида эътибор беришлари керак. Шаҳарни ободонлаштиришга, кўргазмали агитацияни жиҳозлашга, электргаз рекламасига, В. И. Ленин майдонининг безатилишига катта эътибор берилиши лозим.

Мажлисда тошкентликларга ва пойтахт меҳмонларига байрам арафасида ва байрам кунлари маданий хизмат кўрсатиш тўғрисида батафсил гапирилди. Шаҳар театрлари ва концерт залларида катта байрам концертлари бўлади. 25 ва 26 апрелда «Ёш ижрочилар» конкурсининг якунловчи концерти бўлади. Байрам кунлари (1, 2 ва 3 майда) шаҳар парклари ва хиёбонларида оммавий халқ сайллари, шаҳар корхоналари ва ташкилотлари бадиий ҳаваскорлик коллективларининг чиқишлари ташкил этилади.

Шаҳар кинотеатрларларида янги фильмлар ва ўтган йилги энг яхши картиналар намойиш этилади.

Байрам арафасида шаҳарнинг Куйбишев, Ҳамза, Собир Раҳимов ва бошқа районларида қўшимча олтита янги магазин очилади. Магазин ва умумий овқатланиш корхоналарини ремонт қилиш, уларни тартибга келтириш, байрамга безаш ишлари тугалланай деб қолди.

Байрам олди савдоси 25 апрелдан бошланади. Байрам арафасида озиқ-овқат магазинларининг иш куни эрталаб соат 8 дан кеч соат 24 гача бўлади. 29 ва 30 апрель кунлари барча саноат моллари магазинлари кеч соат 22 гача ишлайди. Меҳнаткашлар намойишига, шунингдек, халқ сайлларининг қатнашчиларига хизмат кўрсатишни ташкил этиш тадбирлари ишлаб чиқилди. Шаҳар умумий овқатланиш бошқармаси томонидан байрам олди ва байрам кунлари завод ва фабрикаларда, ташкилот ва муассасаларда ярим фабрикатлар, кулинария ва қандолат маҳсулотларининг 350 та савдо-кўргазмаси ташкил этилади, 300 кеча ва 100 тўйга буюртма қабул қилинади. А. Навоий номидаги театр майдонида катта савдо-кўргазма ташкил этилади. Янги турар жой массивларида умумий овқатланиш корхоналарининг тармоғи яхши ривожланмаганлиги сабабли, умумий овқатланиш бошқармаси ана шу массивларда озиқ-овқат ва қандолат маҳсулотларининг сайёр савдо- кўргазмаларини ташкил этади.

Мажлисда Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. А. Хўжаев сўзга чиқди.

ТОШКЕНТ—ИВАНОВО: МЕҲНАТ БЕЛЛАШУВИ

Дўстлик қирралари

«Олтиндан қиммат, пўлатдан мустаҳкам»— Ўзбекистон халқ шоири Ғафур Ғулом мамлакатимиз халқларини бирлаштирган қардошларча дўстликни ана шундай баҳолаганди. Шоирнинг бу сўзлари Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Ўзбекистон» сунъий ва табиий кўнчилик бирлашмаси 2-заводи клубидаги дўстона учрашув мазмунига жуда мос.

Клубга коммунистик меҳнат зарбдорлари, бирлашма ишлаб чиқариши новаторлари тўпланишган. Ивановодаги сунъий пошна комбинати вакиллари ҳам шу ерда эдилар.

Илғорларнинг слёти жуда тантанали руҳда ўтди: музика янграб турди, илғорларга мукофотлар топширилди, муваффақиятлар, коллектив беш йилликнинг белгиловчи йилида олган топшириқлар ҳақида сўз борди.

— Биз Ивановода доимо сизнинг ишингизни кузатиб борамиз,— деб гапирди сунъий пошна комбинати касаба союз комитетининг раиси К. Алмазова.— Комбинатимизда Тошкент кўнчилик бирлашмаси фаолиятига, унинг энг яхши ишларига бағишланган махсус стенд ташкил этилган. Бизнинг ишчиларимиз коллективингиз қандай яшаб, меҳнат қилаётгани ҳақида тез-тез сўраб туришади. Бизнинг учрашувларимиз анъана бўлиб қолди. Биринчи шартнома 1969 йилда тузилганди. Шундан бери ҳар йили мусобақага якун ясаш учун учрашиб турамиз.

Тошкент кўнчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси директори Л. Арушанов сўз олади. У ўтган йили тошкентликлар делегацияси Ивановода бўлганлиги ҳақида гапирди. Мусобақа ғолиби сифатида кўчма вимпель тошкентликларга берилганди ўшанда. Шунда Иваново сунъий пошна комбинати директори К. Баранов сўзлаб, шундай деганди:

— Нима бўлса ҳам биз бу вимпелни қўлга киритамиз.

Худди шундай бўлди ҳам. Иккала корхона ўтган йилги топшириқни муваффақият билан бажарди. Тошкент кўнчилик бирлашмаси пландан ташқари 371 минг сўмлик маҳсулот реализация қилди. Бироқ фойда ва таннархни арзонлаштириш бўйича топшириқни бажаролмади.

Беш йилликнинг учинчи йилидаги мусобақа натижалари бўйича Иваново шаҳридаги ишчи коллективи ғолиб чиқди ва шу сабабли унга кўчма вимпель топширилди. Комбинат планадан ташқари 1278 минг сўмлик маҳсулот реализация қилди ва асосий техник-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича топшириқни бажарди.

Беш йилликнинг белгиловчи йилида мусобақани давом эттириш ва социалистик мусобақа бўйича шартнома тузишга қарор қилинди. Эндиликда меҳнат рақобати фақат корхоналар ўртасида эмас, балки бригадалар, цехлар, ишчилар ўртасида ҳам давом этади.

Иваново комбинати ремонтчилар бригадири А. Кузаев ўзининг тошкентлик ҳамкасби, саноат ускуналари ремонти бўйича слесарлар бригадири А. Шчелочковни мусобақага чақирди. А. Кузаев ўттиз йилдан кўпроқ вақтдан бери Иваново комбинатида меҳнат қилади. Ҳалол меҳнатлари учун «Октябрь революцияси» ордени билан тақдирланган. Бригада мунтазам смена топшириқларини ошириб бажаради ва ҳозир у биринчи советлар ташкил этилганлигининг 70 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида турибди.

Кўнчилик бирлашмасининг чарм кесувчиси Н. Головина ҳам худди шундай юқори мажбуриятлар қабул қилди.

Илғорлар слёти охирида унинг қатнашчилари мурожаат қабул қилиб, унда Иваново комбинати ва Тошкент кўнчилик бирлашмаси коллективларини йиллик топшириқларни муваффақият билан бажариш, халқ хўжалигига оз маблағ сарфлаб, кўпроқ сифатли маҳсулот беришга даъват этдилар.

Саноат ходимлари! Мамлакатнинг индустриал қудратини янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш учун курашингиз! Янги қувватларни тезроқ ўзлаштиришга, техника тараққиётини жадаллаштиришга эришингиз!

Янги техника ва прогрессив технологияга кенг йўл!

(КПСС Марказий Комитетининг 1 Май Чақириқларидан).

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

● 24 апрелда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев Япония либерал-демократик партиясининг таниқли арбоби, Япония парламентидаги Япония-Совет дўстлиги уюшмасининг раиси Хирохидэ Исидани Кремлда қабул қилди. Бўлиб ўтган суҳбатда Совет-Япония муносабатларининг турли масалалари устида гап бўлди. Суҳбат самимий, бетакаллуф вазиятда ўтди.

● 1974 йил 23 апрелда Совет Иттифоқида Ернинг сунъий йўлдошлари — «Космос-641», «Космос-642», «Космос-643», «Космос-644», «Космос-645», «Космос-646», «Космос-647», «Космос-648» учирилди. Саккиз йўлдошнинг ҳаммаси битта учирувчи ракета ёрдамида орбитага чиқариб қўйилди. Йўлдошларга ўрнатилган илмий аппаратлар космик фазони тадқиқ қилишни давом эттиришга мўлжалланган.

Бежирим идишлар

Хўжалик буюмлари заводида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар орасида, айниқса бежирим, гулдор лаганлар харидорларга ёқиб қолди.

Бу идиш ватанимиз пойтахти — Москвада ўтказилган Бутуниттифоқ кўргазмасида иккинчи ўринни эгаллаганда бу завод коллективи қувонган эди.

Бир неча йилдирки завод коллективи қардош республикалардан келган буюртмаларни соз бажараяпти. Май олди чақириқларидан руҳланган завод ишчилари олинган буюртмаларни муддатида адо этиб, мижозлар олқишига сазовор бўлмоқдалар.

Кеча

ҚАРДОШ ТОЖИКИСТОНГА 3 8 0 0 СЎМЛИК, РСФСРга ЭСА 3850 СЎМЛИК ҲАМДА БОКУ ШАҲРИГА 4,5 МИНГ СЎМЛИК БЕЖИРИМ ЛАГАНЛАР ЖЎНАТИЛДИ.

Бугун

ЗАВОД ИШЧИЛАРИ ҚАРДОШ ҚИРҒИЗИСТОНГА НАВБАТДАГИ БУЮРТМА — 4 МИНГ СЎМЛИК ГУЛЛИ ЛАГАНЧАЛАРНИ ЖЎНАТДИ.

Айни кунлардаги унумли меҳнат нашидаси грузин дўстларимиз буюртмасини ҳам муддатидан илгари бажарилишидан далолат бериб турибди.

ПАРТИЯ ВА ХАЛҚ БИЛАН БИРГА

23 апрелда танаффусдан кейин ВЛКСМ Марказий Комитети ревизия комиссиясининг раиси Б. Н. Рогатин комиссия номидан ҳисобот доклади қилди.

Сўнгра ВЛКСМ Марказий Комитетининг ва Марказий ревизия комиссиясининг ҳисобот докладларини муҳокама қилиш бошланди.

Съезд Чили ватанпарварларини қўллаб-қувватловчи баёнотни қабул қилди. Биз, дейилади шу ҳужжатда, шафқатсиз террор ва жабр-зулм шароитида фашистлар диктатурасига қарши қаҳрамонона кураш олиб бораётган Чилининг ёш ватанпарварларини ишонтириб айтамизки, Ленин комсомоли, барча Совет ёшлари сизларнинг озодлик, демократия учун, халқнинг ва ёшларнинг яхши келажаги учун олиб бораётган фидокорона курашингизда ҳамиша сизлар билан бирга бўладилар!

Шундан кейин мандат комиссиясининг раиси Б. Н. Пастухов комиссия номидан доклад қилди.

* * *

ВЛКСМ XVII съезди 24 апрелда Кремлдаги Съездлар саройида ўз ишини давом эттирди. Делегатлар ВЛКСМ Марказий Комитети номидан комсомол Марказий Комитети биринчи секретари Е. М. Тяжельниковнинг қилган ҳисобот докладини ва ВЛКСМ Марказий Ревизия комиссияси ҳисоботини муҳокама қилдилар.

Совет ёшларининг намояндалари аввало жонажон Коммунистик партияга, унинг ленинчи Марказий Комитетига меҳр-муҳаббат сўзлари билан мурожаат қилмоқдалар. Съезд делегатлари, барча ёшлар, совет кишилари КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг ёрқин, сермазмун нутқини ғоят баланд руҳ билан кутиб олдилар. Бу нутқда комсомолнинг ҳозирги даврдаги фаолияти ҳар томонлама анализ қилиб берилган, унинг биринчи навбатдаги ва келгусидаги вазифалари белгиланган.

24 апрелда жаҳондаги барча демократик ва прогрессив ёшлар халқаро бирдамлик кунини нишонладилар. Нотиқлар съезд минбарида туриб айтдиларки, Коммунистик партия марксизм-ленинизм, пролетар интернационализми руҳида тарбиялаётган ленинчи комсомол ёшларнинг бирдамлик ҳаракатида ҳамиша биринчи сафларда бўлиб келди ва бундан кейин ҳам биринчи сафларда бораверади.

Съезд ўз ишини давом эттирмоқда.

(ТАСС).

Халқ истеъмоли буюмларига кенг йўл

50 ТА МОДЕЛЬ УЧУН

Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикаси коллективи «карфам» сунъий материалидан маҳсулот тайёрлашни ўзлаштирди. Бу материал тим қора рангли бўлиб табиий терилардан қолишмайди.

Бугун

янги материалдан тайёрланган 1000 жуфт эркаклар пойафзали савдо ташкилотларига жўнатилди. Корхона коллективи ана шу туфлидан йил охиригача 200 минг жуфт тайёрлашга аҳд қилди. Бу янги маҳсулот моделининг чиройлилиги, маҳсулотнинг тикилиши билан харидор диққатини ўзига тортади.

Пойафзалчилар юбилей йилида ҳаммаси бўлиб 50 та янги модель ўзлаштириш ҳақида ўз зиммаларига топшириқ олган эдилар. Ҳозиргача 42 та янги модель ўзлаштирилди.

Фабрика коллективининг биринчи кварталда бажарган меҳнати жуда баракали бўлди. Ҳаммаси бўлиб 5 миллион 326 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди.

МУРАББИЙЛАР АНЖУМАНИ

Ҳамза район халқ маорифи бўлими республиканинг олтин тўйига бағишлаб 50 йил ичида фан ва ўқув соҳасида қўлга киритилган ютуқлар ҳақида мактабларда учрашув кечалари, анжуманлар ўтказмоқда.

Замонавий кўргазмали ўқув қуроллари билан жиҳозланган 198-мактабда ана шу мавзуга бағишланган навбатдаги анжуман бўлди. Унга райондаги барча мактабларнинг бошланғич синф ўқитувчилари, илмий мудирлар ва мактабларнинг ўқув методика кабинети ходимлари иштирок этдилар.

«Бошланғич синф ўқувчиларининг В. И. Ленин темаларини ифодали ўқиши»га бағишланган навбатдаги анжуманда 198-мактаб илмий мудири А. Хачатурян «ифодали ўқишнинг баъзи масалалари» ҳақида доклад қилди.

Республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи А. Хусаинов ҳамда мактаб директори Г. Каримовалар йиғилганларни мактаб ўқув методика кабинетидаги сўнгги замонавий ўқув қуроллари билан таништирди.

Э. САЙФУТДИНОВА.

Ленинча миллий сиёсатга бағишланади

24 апрель куни Тошкентда лекторларнинг республика семинар-кенгаши очилди. Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети томонидан чақирилган бу семинар-кенгаш «КПСС ленинча миллий сиёсатининг тантанаси» шиори остида ўтмоқда. Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига бағишланган семинарда партия ва комсомол комитетларининг, касаба союз советларининг, Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи Сиёсий бошқармасининг ва «Билим» жамияти ташкилотларининг лекторлари, қардош республикалардан келган меҳмонлар иштирок этмоқда.

Биринчи машғулотда КПСС Марказий Комитети пропаганда бўлимининг лектори, фалсафа фанлари кандидати М. Х. Холмуҳамедов «Ҳозирги замон шароитида миллий муносабатлар ва интернационал тарбиянинг баъзи масалалари» мавзуида доклад қилди.

Семинар-кенгаш қатнашчилари уч кун мобайнида КПСС миллий сиёсатининг муҳим қоидаларини очиб берувчи, бу сиёсатнинг Ўзбекистонда ва Ўрта Осиёдаги бошқа республикаларда тантана қилганлигини кўрсатувчи доклад ва ахборотларни тинглайдилар. Семинар программасига киритилган бир қанча докладларда Совет Ўзбекистонини ҳар томонлама ривожлантириш соҳасида улуғ рус халқи ва ССР Иттифоқидаги бошқа халқларнинг роли, тараққий этган социализм шароитида қардош республикаларнинг иқтисодий ва маданий ҳамкорлиги ҳамда ўзаро ёрдами ёритиб берилади.

(ЎзТАГ).

КИНОЛЕКТОРИЙДА—ЎЗБЕКИСТОН

Бугун

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети нашриёти клубида Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллигига бағишланган кинолекторий очилди.

Бу ерда йил давомида томошабинлар ўзбек кинематографчилари тайёрлаган кўплаб кинофильмларни томоша қиладилар. Жумладан, кинолекторий қатнашчилари республикамизнинг кеча, бугун ва эртаси билан яқиндан танишадилар.

Кинофильмлар намойиши олдидан таниқли кинорежиссёрлар, актёрлар ва санъат усталари суҳбатлар ўтказадилар.

● Шаҳар—қишлоққа

Меъморлар ҳиссаси

«Узгипросельхоз», «Узгипросельстрой» ва «ТашЗНИИЭП» институтлари ижодкорлари тайёрлаган лойиҳалар асосида Тошкент областининг Янгийўл районидаги Ленинизм колхозида тажриба-намунавий посёлка бунёд этилмоқда.

88 гектар майдонни эгаллаб, 500 га яқин оила ҳовли тўйи ўтказадиган бу замонавий посёлкада 2 минг 300 га яқин аҳоли яшайди. 1 ва 2 қаватли бу уйларда барча қулайликлар мавжуд бўлади. Канализация, иссиқ ва совуқ сув ҳамда марказлаштирилган иситиш тармоғи билан таъминланади. Радио ва телефонлаштирилади.

Ҳовлида автомобиль учун гараж, қорамол ва паррандаларга мўлжалланган алоҳида жойлар, ёзги пешайвон ва ошхона ҳам бўлади.

Тажриба-намунавий посёлкада 500 ўринли клуб, замонавий маданият саройи, 100 ўринли ошхона, 50 ўринли чойхона, бир неча спорт иншооти комплекслари, универсал магазин, меҳмонхона, медицина пункти ва бошқа кўплаб маданий-маиший бинолар барпо этилади. Ёзги кино-театр, 624 ўринли мактаб, 2 та 90 ўринли болалар боғча-яслиси, 5 минг ишқибозга мўлжалланган стадион, 50 ўринли шифохона ва поликлиника, ҳаммом ҳамда бошқа бинолар посёлка комплексига киради.

Посёлка жадаллик билан қурилмоқда. Ҳозиргача коммуникация тармоқлари учун зарур бўлган иншоотлар комплекси, 90 ўринли болалар яслиси қурилишлари тугалланди. Ҳаммом, кир ювиш пункти, фойдаланишга топширилди. 50 дан зиёд оила янги уйларда ҳовли тўйлари ўтказди.

Тажриба-намунавий посёлка қурилишининг тезкорлик билан олиб борилишида пойтахтимиз саноат корхоналари ишчи-хизматчиларининг ҳам муносиб улуши бор. Пойтахт корхоналари замонавий посёлка қурилишига турли бинокорлик материаллари ва жиҳозлар етказиб бермоқда. Масалан, «Главташкентстрой»нинг саноат корхоналари бошқармасига қарашли 1-ва 8-темир-бетон буюмлари заводи ишчилари том ёпиш плиталари ҳамда бошқа темир-бетон конструкциялар тайёрлаб, посёлка қурилишига жўнатиб туришибди.

Бугун

8-ТЕМИР-БЕТОН БУЮМЛАРИ ЗАВОДИ КОЛЛЕКТИВИ ПОСЁЛКА БУНЁДКОРЛАРИГА 20 КУБОМЕТРДАН ЗИЁД ТЕМИР-БЕТОН КОНСТРУКЦИЯЛАРИ ВА БОШҚА БИНОКОРЛИК МАТЕРИАЛЛАРИНИ ЖЎНАТДИ.

СУРАТДА: посёлка марказида қуриладиган универсал магазини шундай бўлади.
М. Ибодов фотоси.

ИЛМИЙ-НАЗАРИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

Ф. Энгельс номидаги Тошкент Давлат чет тиллар педагогика институтида ижтимоий фанлар кафедралари ўқитувчиларининг Ўзбекистон ССР ва республика Компартияси 50 йиллигига бағишланган илмий-назарий конференцияси бўлиб ўтди.

Конференцияни институт ректори, тарих фанлари доктори, профессор Т. Жўраев кириш сўзи билан очди. Шундан сўнг тарих фанлари кандидати, доцент М. Абдуллаевнинг «Ўзбекистон ССР ва республика Коммунистик партияси 50 йиллиги», сиёсий иқтисод кафедраси мудири, иқтисод фанлари доктори А. Эгамбердиевнинг «Ўзбекистон ССР экономикасининг 50 йил ичидаги тараққиёти», тарих фанлари кандидати Р. Обидовнинг «Республиканинг пахтачилик тараққиётида Ўзбекистон ССР Компартияси фаолияти», педагогика фанлари кандидати, доцент Ф. Абдуллаеванинг «Ўзбекистон ССР хотин-қизлари ўртасида илм-маърифатнинг ривожланиши» мавзуларидаги докладлари тингланди ва муҳокама қилинди.

ҲАМКОРЛИК ЯНАДА МУСТАҲКАМЛАНАДИ

Бизнинг интервью

Узбекистон ёшлари жаҳоннинг турли мамлакатлари йигит ва қизлари билан дўстлик алоқалари ўрнатишган. Бизнинг мамлакатимизда социализм қурилишининг тажрибалари кўпгина мамлакатларнинг, айниқса Лотин Америкаси, Осиё, Африкадаги ривожланаётган мамлакатларнинг ёшларида катта қизиқиш уйғотмоқда. Узбекистон ёшларининг чет эллардаги тенгдошлари билан олиб бораётган алоқалари ҳақида Узбекистон ССР Ёшлар ташкилотлари комитетининг масъул секретари Қорабой Нурмуҳамедович Кучумов мухбиримизга қуйидагиларни ҳикоя қилиб берди.

—Кейинги йилларда республикамизга бир қатор чет эл ёшлари делегациялари марҳамат қилдилар, — деди Қ. Н. Кучумов. — Биз Эрон, Яман Халқ Демократик Республикаси, Танзания, Вьетнам, Куба, Сурия Араб Республикаси ва бошқа мамлакатларнинг ёшларини кутиб олдик. Улар ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш бўйича комсомол ташкилотларининг фаолияти билан танишдилар, ўзбек йигит ва қизларининг халқ хўжалиги топшириқларини бажаришдаги иштирокига, давлатни бошқаришда қатнашаётганликларига доир иш формаларини ўргандилар. Улар хотин-қизлар масаласи эндиликда муваффақиятли ҳал қилинганлиги билан қизиқиб танишдилар.

Уларга турли саноат корхоналари, колхозлар, совхозлар, илмий муассасалар, олий ўқув юртлари ва мактабларга боришлари учун шароит яратиб берилди. Меҳмонларимиз Тошкент шаҳри бўйлаб экскурсияда бўлдилар, В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиали, республика халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасини зиёрат қилиб, Самарқанд, Бухоро, Фарғона ва бошқа шаҳарларнинг тарихий ва диққатга сазовор жойлари билан танишдилар.

Тошкент шаҳрида бир қатор халқаро йиғрик тадбирлар ўтказилди. Улардан Совет ва Чили ёшлари дўстлигининг бешинчи ҳафталиги ва Сурия ёшлари дўстлигининг иккинчи ҳафталиги жуда ҳам мазмунли бўлди.

Ўз навбатида, Ўзбекистон ёшларининг вакиллари мамлакатимиздан ташқарида ўтказилган халқаро маросимларда қатнашишга муяссар бўлдилар. Ишлаб чиқариш илғорлари, меҳнат зарбдорлари, студентлар, ижодкор ёшлар, комсомол ходимлари, ўқувчилар Совет— Болгар ёшлари дўстлиги фестивалида қатнашдилар, Совет — Чехословакия ёшлари фестивалида, Берлинда бўлиб ўтган жаҳон ёшларининг ўнинчи фестивалида иштирок этдилар. Ўзбекистон йигит ва қизлари, шунингдек АҚШ, Ҳиндистон, Лаоснинг озод қилинган районларда, Конго Халқ Республикасида, ГДР ва бошқа мамлакатларда бўлдилар. Дўстликни ривожлантиришда халқаро туризмнинг ривожланиши ҳам қўл келмоқда. Ўн мингга яқин ёш туристлар ўтган йили Ўзбекистонда меҳмон бўлдилар.

Ўз навбатида бизнинг йигит ва қизларимиз ҳам чет мамлакатларга сафар қилиб боришди.

Ҳозирги пайтда Ўзбекистонда 35 мамлакатнинг 700 йигит ва қизи билим олмоқда. Олий ўқув юртларимизда таълим олаётган чет эллик студентлар бирдамлик митингларида, шанбалик ва якшанбаликларда қатнашмоқдалар. Ана шу тадбирлардан тўпланган маблағлар тинчлик фондига армуғон этиляпти.

Бугун

ТУРЛИ ТАШКИЛОТЛАР ВА МУАССАСАЛАР, ЗАВОДЛАР ВА ФАБРИКАЛАР, ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИДА ЁШЛАРНИНГ ХАЛҚАРО БИРДАМЛИК КУНИГА БАҒИШЛАБ МИТИНГЛАРИ ЎТКАЗИЛДИ. Уларда йигит ва қизларнинг дўстлик ва тинчлик, ҳамкорлик учун интилаётган турли мамлакатларнинг ёшлари билан бирдамликлари намойиш этилди.

Белгиловчи йил одимлари

ЮКСАК АҲДГА ЯРАША

«Ташхимсельм а ш» заводининг машиналари ўзининг қулайлиги билан пахтакорларга ёқиб қолди. Шу боисдан корхона маҳсулотларига бўлган талаб йилдан-йилга ошиб бораяпти. Буни тўғри тушунган ташхимсельмашчилар маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш, деҳқонларга мададкор бўлишга ҳаракат қилмоқдалар.

Коллектив аъзолари ўтган йил яхши ютуқларни қўлга киритишди. Машинасозлар тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи йилида ҳам деҳқонларга янада кўпроқ машина етказиб беришга аҳд қилдилар.

«Бу йил мажбуриятда белгиланганидан ташқари яна 100 та пуркагич машина ишлаб чиқарамиз» — завод коллективининг режаси ана шундай. Улар ички резервлар ҳамда имкониятларни тўла ҳисоблаб чиққанларидан сўнг ана шундай қарорга келишди.

Коллектив тўққизинчи беш йилликнинг тўртинчи белгиловчи йилида планда кўрсатилгани бўйича 4 мингта машина ишлаб чиқаришлари лозим эди. Лекин улар деҳқонларга 4300 та чанглагич-пуркагич етказиб бериш юзасидан юксак мажбуриятни ўз зиммаларига олдилар.

Кези келганда шуни ҳам айтиш керакки, завод план бўйича ана шунча миқдордаги машинани тўққизинчи беш йилликнинг сўнгги йилига боргандагина тайёрлаши лозим эди. Лекин ташаббускор, меҳнатсевар ишчилар беш йилликнинг сўнгги йили маррасини шу йилнинг ўзида эгаллаш иштиёқи билан ишламоқдалар.

— Биз муқобил планни албатта бажарамиз,— дейди корхона директори ўртоқ Р. Г. Нодиров.— Чунки коллективимизда оширилган мажбуриятларни бажариш йўлида анчагина тажриба тўпланган. Масалан, ўтган йили ишчиларимиз жуда катта ғалабани қўлга киритишган эди. Ташхимсельмашчилар республикамиз механизаторларининг илтимосларини бажо келтириб, топшириққа қўшимча 300 та пуркагич машина тайёрлаб бердилар.

Чиндан ҳам ишчилар пахтакорларнинг буюртмаларини тез ва соз адо этмоқдалар. Улар машиналарни ваъда қилган муддатларидан анча олдин етказиб беришга одатланишган. Шу нарса қувончлики, оширилган мажбурият бўйича етказиб берилган агрегатларнинг ҳаммаси асосан меҳнат унумдорлигини ошириш натижасида ишлаб чиқарилган эди.

Ҳозир заводда ҳар куни ўрта ҳисобда ўн тўққизтадан машина йиғилиб турибди. Бу эса, беш йилликнинг охирги йилида йиғилиши лозим бўлганидан тўртта машина кўп демакдир.

Меҳнатдаги ютуқлар ўз-ўзидан юзага келаётгани йўқ. Булар ижодий изланиш, шижоат туфайли рўёбга чиқмоқда. Чунончи, корхонада илғор, ташаббускор, изланувчан кишилар ва коллективлар жуда кўп. Уларнинг ташаббуси билан ишлаб чиқаришнинг ҳамма участкаларида, ҳар бир ишчи ўрнида унумли меҳнат қилиш юзасидан социалистик мусобақа қизғин авж олиб бораётир. Натижада коллективлар бу соҳада маълум тадбирларнинг дурустгина режаларини белгилаб чиқдилар. Бундай режалар муқобил планда кўрсатилган барча ишларни амалга оширишни таъминловчи мезон сифатида хизмат қилмоқда.

Корхонанинг меҳнатни илмий асосда ташкил этиш бўлими цехларнинг планларини қайтадан ишлаб чиқди. Пировардида корхона ва цехлардаги техника ускуналари ҳамда жиҳозларини зич жойлаштиришга эришилди. Цехлардаги асосий узель ва деталлар тайёрлаш бир-бирига мувофиқ равишда кетма-кет тайёрлаб боришга эришиш туфайли дастгоҳларни бетўхтов ишлатишга, деталларни у ердан-бу ерга ташиб юришни йўқотишга, бир кишининг бир неча дастгоҳни бошқара олишига эришилди.

Кўпчилик ишчилар ўзаро мусобақалашишга ўтишди. Улар шахсий шартномаларга имзо чекиб, ёнларида ишлаб турган ўз ўртоқларига аъло сифатли деталлар етказиб бериш мажбуриятларини олишди.

Қўлга киритилаётган муваффақиятларга бир қатор ташаббускор бригадаларнинг аъзолари катта ҳисса қўшмоқдалар. Масалан, заводнинг А. Муқимжонов бошлиқ йиғувчи слесарлари смена топшириғини ошириб бажариш билан бирга, бутун маҳсулотини фақат аъло сифатга топшириб келмоқдалар. Бригада рационализаторлари эса пневматик асбоблар туркумини такомиллаштиришга эришишди. Бу эса меҳнат унумдорлигини бир ярим баравар ошириш имкониятини яратди.

Завод коллективи зиммасига муқобил план олаётганида тежаб қолинган металлардан бир неча пуркагич машиналари тайёрлашни мажбурият бандларига киритган эди. Бу соҳада кўпчилик қатори завод инженерлари ҳамда конструкторлари ҳам ғайрат кўрсатишмоқда. Улар тежамкорлик бўйича яшириниб ётган резервларни излаб, қатор янгиликларни ўртага ташлашди. Пуркагич агрегатларининг бир қанча узелларини такомиллаштириш билан бирга, унинг кўпгина қисмларини янгиладилар.

Корхона новаторлари бундан ташқари машинани ишлаб чиқаришдаги кўп меҳнат сарфланадиган жойларини осон ва қулайлаштириш устида ҳам анчагина бош қотирдилар. Ана шу мақсадда корхонада ўтказилган конкурс яхши натижа берди. Кўрилган тадбирлар, амалга оширилган техникавий янгиликлар беш минг норма-соат вақтни иқтисод қилиш имконини берабошлади.

«Ташхимсельм а ш» заводининг меҳнатсевар, фидокор коллективи ҳамон ижодий изланиш йўлидан бормоқда. Азамат ишчилар деҳқон дўстларига кўплаб пуркагич машиналар етказиб бериш йўлида жонбозлик кўрсатмоқдалар.

ТАШХИМСЕЛЬМАШЧИЛАР МУҚОБИЛ ПЛАНЛАРИНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ БАЖАРМОҚДАЛАР.

ТОПШИРИҚҚА ҚЎШИМЧА МАШИНАЛАР

НОВАТОРЛАРНИНГ ИЖОДИЙ ИЗЛАНИШЛАРИ

АГРЕГАТДАГИ ҚУЛАЙЛИКЛАР

Я. ТУХТАЕВ.

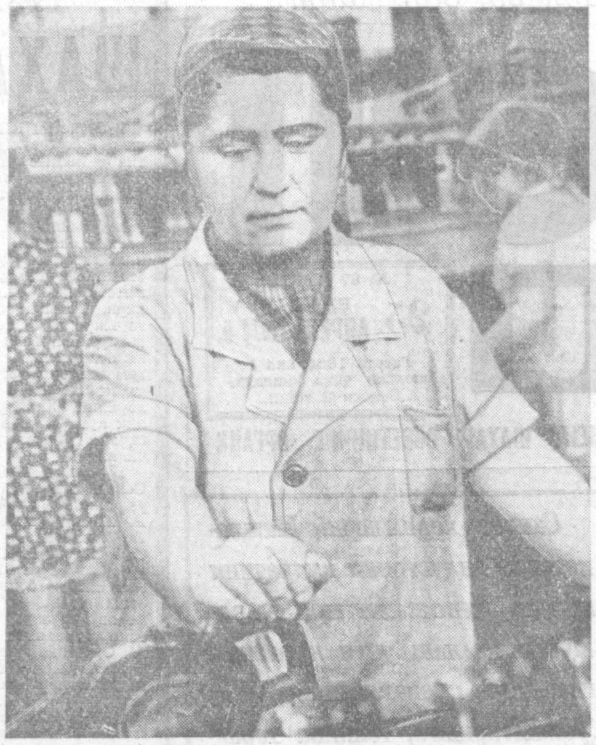

Тажриба пиллакашлик фабрикаси коллективи 9-беш йилликнинг белгиловчи йили топшириқларини муддатидан аввал бажариш борасида шараф билан меҳнат қилаяпти.

СУРАТДА: корхонанинг зарбдор ипак ўровчиси Муҳаббат Мамадиёровани кўриб турибсиз.

И. Шонноғомов фотоси.

ЛЕНИН ЙЎЛИДАН

Л. И. БРЕЖНЕВ НУТҚЛАРИ ВА МАҚОЛАЛАРИНИНГ ТЎРТИНЧИ ТОМИ

Сиёсий адабиёт нашриётида КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев нутқлари ва мақолаларининг «Ленин йўлидан» деб аталган тўртинчи томи босмадан чиқди. Бу томга ўртоқ Брежневнинг 1972—1974 йилларга тааллуқли бўлган нутқлари ва докладлари киритилган.

СССР ташкил этилганлиги 50 йиллигининг байрам қилиниши ўша йиллардаги буюк воқеалардан бири бўлди. Томда Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети ва РСФСР Олий Совети шу шонли санага бағишлаб ўтказган қўшма тантанали мажлисда қилган доклади берилган. Қўриқ ва бўз ерлар ўзлаштирила бошлаганлигининг 20 йиллигига бағишлаб, шу йил 15 мартда Олмаотада ўтказилган тантанали мажлисда сўзлаган нутқ китобда эълон қилинган.

Томга киритилган нутқларда партия ва халқимизнинг тўққизинчи беш йилликда, унинг учинчи, ҳал қилувчи йилида қилган бунёдкорлик ишлари натижалари таърифлаб берилган, халқ хўжалигини, маданиятни янада ривожлантириш, меҳнаткашлар фаровонлигини ўстириш йўллари ва методлари тўғрисида принципиал қоидалар ўртага қўйилган.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқларида КПСС Марказий Комитетининг ташқи сиёсат соҳасидаги фаолиятига катта ўрин берилган.

(ТАСС).

Инсон, коллектив, жамоатчилик

Ҳамма бир киши учун

Ўша куни ишдан сўнг икки мусобақадош дугона бирга қайтишди. Шаҳар кўчаларини пиёда кезиб, ҳордиқ чиқаришди Сўлим хиёбонда ўтириб, узоқ суҳбатлашишди.

— Ўзим ҳам ҳайронман, иккаламиз бир корхонада, бир цехда ишлаймиз. Ускуналаримиз ҳам ҳатто уларнинг маркалари ҳам бир хил. Шундай бўлса-да ҳар куни мен сиздан орқада қоламан, — куйиниб сўзларди Моҳира.

— Иш унуми тажрибага ҳам боғлиқ-да синглим. Хафа бўлма, менда ҳам дастлаб шундай бўлган. Астойдил ҳаракат қилсанг, ҳаммадан ўзиб кетасан. Ахир тенгқурларинг ичида энг илғори сенсан-ку, — таскин берди унга Озода.

Қуёш ётоғига бош қўйганда улар хайрлашдилар.

Эрталаб Озода ишга келса, Моҳира йўқ. «Ҳали эрта-ку, келиб қолса керак», ўйлади Озода. Кўп ўтмай, цехда яна ҳаёт қайнади. Ҳозиргина қувноқ кулги ва шўх ҳазил-мутойибалар билан бутун бир цехни бошига кўтараётган қиз-жувонлар энди жим қолишган. Ҳамма ўз ишига берилган. Барчанинг хаёлида шу кун ташвиши. Бугун кечагидан унумли меҳнат қилиш керак. Уларнинг олдидаги бирдан-бир вазифа ҳам ана шу.

Озода ёнидаги бўш станокка яна бир қараб қўйди. Ҳамон Моҳирадан дарак йўқ. «Нима бўлди экан, нега келмаяпти? Бунақа одати йўқ эди-ку. Тинчлик бўлсин-да», хаёлидан ўтказди у. Шу куни Моҳира ишга келмади.

Озода кечқурун иш вақти тугаши билан Моҳираларникига югурди. Уйда қизнинг онасидан бўлак ҳеч ким йўқ эди. Кампир Озодани таниб, ўрнидан турмоқчи бўлди.

— Бизни ҳам йўқлаб келадиганлар бор экан-ку, — деди у айланиб-ўргулиб кўришар экан. Ҳол-аҳвол сўрашишдан сўнг, Озода мақсадга кўчди.

— Бугун Моҳира ишга бормади...

Унинг сўзини кампир илиб кетди.

— Оҳ, айланай қизим! Бошимизга ташвиш тушиб қолди. Қизим-ёлғизим кечаси тўсатдан қаттиқ оғриб қолди. Яхшиямки, бахтимга қўшнилар бор экан. Дарҳол доктор чақиришди. Машинада келиб Моҳирани касалхонага олиб, кетишди. Ўзим борай десам етолмайман. Қарилик қурсин. Ким билсин энди...

Кампир сўзини тугатаолмай ҳўнграб юборди. Озода уни юпатди-да касалхонага жўнади. Врачлар Моҳиранинг кўричаклигини аниқлашибди. Зудлик билан операция қилишибди. «Аҳволи яхши, аммо иситмаси баланд» деб уни ичкарига киритишмади.

Озода йўлда кета туриб ўша куни Моҳирадаги ўзгаришларни ўйлади. Иш давомида икки марта ранги докадек оқариб кетди. Оғриқ азобидан ўтириб қолди. Озода уни уйига қайтиб, дам олишга ундаса ҳам кўнмади. «Икки кундан бери шунақа бўлаяпман. Ўтиб кетади» деб бироздан кейин яна ишга киришиб кетди. Ишдан сўнг кўча айланиб сайр қилишни Озодага унинг ўзи таклиф қилди. «Шунда ҳам ишни ўйлайди-я бечора. Қани энди ҳамма Моҳирадек ўз ишига меҳр қўйса. Лекин, онасига оғир бўлди-да. Қари одам бир ўзи қийналиб қолади, бунинг устига фарзанд ташвиши. Унга ёрдам бериш керак. Ахир «дўст-дўст бошига кулфат тушганда синаладн-да».

Эртасига бу хабар бутун коллектив ўртасида тарқалди. Нима қиламиз? Моҳирага қандай ёрдам беришимиз керак? Ҳамма шундай савол билан бир-бирига мурожаат қиларди.

— Менда бир таклиф бор, — деди Озода, — ҳар куни навбатма-навбат Моҳирадан хабар олиб турсак, то дугонамиз соғайиб оёққа тургунча, унинг онасига ёрдамлашсак.

— Лекин, цехда ҳам, ойлик ва кундалик топшириқнинг бажарилишида ҳам Моҳиранинг ўрни билинмаслиги керак,— деди илғор ишчи Г. Литвак.

Бошқалар бу фикрни қувватлашди.

Коллектив оёққа турди. Ҳамма Моҳира ва унинг оиласи учун қўлидан келган ёрдамини берди. Дугоналар меҳрибончилиги ва уларнинг одамийлиги туфайли, Моҳира тезда соғайиб кетди. Кампирнинг қувончини айтмайсизми?

— Менинг шунча қизим борлигини билмасдан пешонамда битта-ю-битта қизим бор деб қайғуриб юрибман-а, — дейди у ҳар икки гапнинг бирида Моҳиранинг дугоналарига миннатдорчилик билдириб.

Моҳира ишга келган биринчи куни Озодага шундай деди:

— Раҳмат опажон, хизматларингизни унутмайман. Лекин, мусобақада сиздан анча орқада қолиб кетдим-да.

— Ташвишланма синглим. Сенинг йўқлигингни билинтирмадик. Сенинг ўрнингга ҳам ишладик. Қолганига ҳам ёрдамлашамиз.

Моҳиранинг кўнгли тоғдек кўтарилди. Чиндан ҳам, катта ва масъулиятли ишга бел боғлаганингда ана шундай сенга далда бериб турувчилар ҳам керак. Ёнингда ҳаммавақт қанотинг борлигини сезсанг, иш унуминг ҳам, кайфиятинг ҳам яхши бўлади.

— Мусобақани бир хиллар бошқача тушунишади, — дейди биз билан суҳбатда Озода. — Улар рақибидан ўзиб кетиш учун ўз сирларини яширишади. Бу манманлик, ўзбўларликдан бошқа нарса эмас. Ҳақиқий мусобақа иш жараёнида бир-бирини кузатиш, ҳамкорликда ишлаш, камчилигини дўстона кўрсатишдан иборат. Мусобақа самимий ва ўзаро ёрдам тарикасида бўлганидагина у ўзининг жарангдор номини оқлайди.

Озоданинг шаҳар Советига депутатликка сайланишининг ўзи ҳам, унга бўлган коллектив ишончини кўрсатиб турибди. У депутатлик фаолияти ва сайловчилар ташвишини ҳам бир зум унутмайди. Бўш вақтларини доимо сайловчилар ҳузурида ўтказади. Ёш депутатнинг ёрдамидан баҳраманд бўлганлар кўплаб топилади. Улар Озоданинг номини ҳамиша ҳурмат ва эҳтиром билан тилга оладилар.

Озода Раҳимжонова ишлаётган кўн-мўйна заводи ишчилари ўз зиммаларига конкрет мажбуриятлар олишган. Қизиғи шундаки, корхонада мусобақалашаётганларнинг кўплари устоз ва шогирдлардир. Ўз устозидан ўзиб ишлаётган шогирдлар ҳам оз эмас бу ерда.

Устоз ва шогирд. Бири-биридан ўрганишади, ўргатишади. Бугун «рақиблар»дан қайсиниси ўзиб кетса ҳам барибир улар учун. Бундай вақтларда «рақиб» самимий табрикланади. Ахир дўстинг, ҳамкасбинг шуҳрати, ҳалол меҳнати сенинг ҳам, корхонанинг ҳам шуҳратида. Завод аҳли ҳамиша шунга амал қилади. Қўлидан келган ёрдамни бири-биридан аямайди. Корхона ишчилари қўлга киритаётган муваффақиятларнинг сири ҳам ана шунда.

М. КОМИЛЖОНОВ.

Қурувчилар нега ҳуноб?

Ташвишли сигнал

Меҳнат Қизил Байроқ орденли 159-қурилиш тресги 9-қурилиш бошқармаси Борис Полудов прораблик қилаётган участканинг В. Миллер, Ю. Мазуров, Н. Павлидис бошлиқ бинокорлари «Марказ-27» кварталида 140 ўринли болалар боғчаси, иккита 90 квартирали, битта 56 квартирали ва 8 та коттеж типидаги турар жойлар қурилишида меҳнат қилмоқда. Республикамизнинг олтин тўйини муносиб совғалар билан кутиб олишни мақсад қилган бинокорлар мусобақа асосида ишлаб, қувончли ютуқларни қўлга киритишмоқда.

Меҳнат беллашувида Никос Павлидис бошлиқ комплекс бригада яхши кўрсаткичларга эришиб, пешқадамлик қилаяпти. Улар болалар боғчаси биносини 2-квартал охирида фойдаланишга топширишни кўзлаб туришибди.

Тез ва сифатли иш бажаришда Нормат Ражабов, Абдуғафур Боқиев, Ботир Саидрасулов каби ўз касбини мукаммал эгаллаб олган қурувчилар ўрнак кўрсатишяпти.

Куни-кеча бинокорлар 29-коттеж биносида умумий қурилиш-монтаж ишларини тугатилади. Трестга қарашли 53-қурилиш бошқармасининг сайқалчилари эса пардозлаш ишларини бошлаб юборишди.

— Биз бундан ҳам яхши ишлашимиз мумкин, — дейди прораб Б. Полудов. — Аммо «Главташкентс т р о й» Саноат корхоналари бошқармасига қарашли 6-темир-бетон маҳсулотлари заводи бизни материаллар билан узлуксиз таъминлай олмаяпти. Масалан, мазкур завод апрель ойи бошидан буён 60 та кам плита етказиб берди. Шунинг учун, темир-бетон плиталарни монтаж қилиш билан шуғулланаётган бригадаларимиз кўпинча бекор ўтиришга мажбур бўлаяпти.

Студентлар шаҳарчасида бу йил ҳар бири 600 ўринли 3 та ётоқхона биноси фойдаланишга топширилиши керак. Бу ишларни 6-қурилиш тресги 32-қурилиш бошқармаси бинокорлари амалга оширишмоқда. В. И. Ленин туғилган кун арафасида В. Бореев бошлиқ комплекс бригада политехника институти студентларига аталган ётоқхона биносини фойдаланишга топширишади. Қолган икки ётоқхона ҳам йил охиригача битказилиши керак.

ТошДУ студентларига аталган ётоқхона қурилиши бошқарманинг илғор коллективларидан Александр Володин, Леонид Погреботко бошлиқ хўжалик ҳисобидаги бригада коллективларига топширилган. 4 қаватли ётоқхона биносининг умумий қурилиш ишлари июнда тугалланиб, пардозчиларга топширилиши ва ётоқхона 25 сентябрда студентларга ҳадя этилиши белгиланган эди. Аммо участка бинокорларининг шу кунлардаги иш суръати ўз аҳдларидан чиқа олмаслигини билдириб турибди. Бу икки бригада январь, февраль ойи планини адо эта олмади. Март ойи топшириғи зўрға бажарилди.

— Чунки бизда материал таъминоти жуда ёмон, — дейди комплекс бригада бошлиғи Л. Погреботко. — Кўпинча бетон, қоришма йўқлиги сабабли кун бўйи бекор ўтирамиз. 6-трест қурилиш материаллари комбинати бизни таъминлай олмаяпти. Бетон ва қоришмалар жуда кеч, тушликдан сўнг, гоҳида иш тугашига бир неча соат қолганда олиб келинади. Шундай бўлгач, ишда унум бўлармиди?

А. ФОЗИЛОВ.

Ирригаторлар анжумани

Ўрта Осиё ирригация илмий-тадқиқот институтида Ўрта Осиё ирригаторларининг суғориш тармоқлари ва дренаж системаларини комплекс реконструкция қилиш масалаларига бағишланган кенгаши бўлиб ўтди. Бунда таниқли ирригатор олимлар ва мутахассислар суғориш тармоқларини қайта қуриш ва реконструкция қилиш, ҳар бир гектар ҳисобга сарфланаётган маблағни камайтириш, лойиҳалаш ва қурилиш ишларини оқилона ташкил қилиш масалаларини атрофлича муҳокама қилдилар.

Кенгашда Ўзбекистон ССР мелиорация ва сув хўжалиги министрининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков суғориш тармоқларини комплекс реконструкция қилишнинг афзалликлари, бу соҳадаги илғор тажрибаларни кенг ёйиш ҳақида доклад қилди.

Ўрта Осиё ирригация илмий-тадқиқоти институти директорининг ўринбосари, техника фанлари доктори А. Рачинский, Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлари академияси Ўрта Осиё бўлимининг илмий секретари Х. Ғозиев, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти ходими Г. Хорст, «Узгипрозем» инженери И. Подгорнова ва бошқа ирригатор мутахассислар суғориш тармоқларини такомиллаштириш ҳамда самарадорликни ошириш йўллари ҳақида гапирдилар.

С. АЛИЕВ.

Ҳамшаҳарлар, сизлар учун

АВТОМАТ МОРОЖЕНОЕ СОТАДИ

Бугунги кунда шаҳримизда 1156 та сув автомати ҳамшаҳарларимизга хизмат кўрсатмоқда. Юбилей йилида бу рақам яна 210 тага кўпайтирилади. Янги автоматлар асосан, Қорақамиш, Юнусобод, Қўйлиқ массивларида турувчи аҳолига хизмат кўрсатади.

Бу йил Дўстлик проспектида янги «Пивохона» ҳамшаҳарларимизга ўз эшигини очади. Ана шундай пивохонадан яна бири Қўйлиқда қурилади.

Бу йил автоматлаштирилган пиво дўконларидан йигирматаси қурилиб, фойдаланишга топширилади.

Юбилей йилида шаҳримиз марказида биринчи бор иккита мороженое билан савдо қиладиган автомат ўрнатилади. Уларнинг ҳар бирига 80 дона мороженое кетади.

Ворошилов номидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Ташсельмаш» заводи машинасозлари мамлакатимиз пахтакорлари учун кўплаб пахта териш комбайнлари тайёрлаб бермоқдалар.

СУРАТДА: 22-цехда йиғилаётган янги пахта териш машиналари.

М. Нуриддинов фотоси.

Республикамиз янгиликлари

МИНГЧИНОР

Шимолий Фарғона канали билан энди қурилаётган катта Наманган канали ўртасидаги адир ерлар улкан қурилиш майдончасига айланган. Бу ерда Наманганнинг янги уй-жой райони—«Мингчинор» массиви барпо этилмоқда. «Мингчинор» деган ном бултур кузакдаги бир воқеани эсга солади: область марказининг аҳолиси ўшанда бўм-бўш ётган адирларга минг туп чинор ўтказган эди. Дарахтлар яхши илдиз отиб, эндиликда яшнаб турибди.

Шаҳарликлардан қарийб 300 киши шу ердан участка олиб, улардан кўплари иморат солишга киришдилар. Каналдан насос ёрдамида сув чиқарилмоқда, электр узатиш линияси ўтказилган, унинг ёнгинасидан газ қувури ўтади. Шахсий иморатларни қуриш билан бирга бу ерда болалар муассасалари ва савдо корхоналарини қуришга ҳам киришилади. Янги районда ҳали аҳоли яшамаса ҳам «Дўстлик» тош йўлида «Мингчинор» автобус бекати пайдо бўлди.

Биринчи навбат планига кўра бу ерда 500 оила истиқомат қилади. Наманганликлар ва уларнинг оила аъзолари қўшни корхоналарда—электротехника заводида, механизация воситалари заводида, троллейбус депосида, автомобиль базаларида ишлайдилар. Кези келганда троллейбус тўғрисида гапириб ўтайлик. Мўлжалланган режага кўра шу йилнинг охирига келиб «Мингчинор» орқали троллейбус қатнай бошлайди.

Р. ПИЧУРИН, ЎзТАГ мухбири.

Ваъдалар унутилди

Маҳаллада нима гап?

Биз Киров районидаги Аҳмад Дониш кўчасида жойлашган 10, 12, 14, 16-уйларда истиқомат қилувчи кишилар мана ўн беш йилдирки, арзимаган кичик бир «табиий офат»дан қутила олмаяпмиз. Ҳамма гап шундаки, бизнинг уйларимиз кўчадаги ўтиш йўлидан анча пастроқда жойлашган. Уйларимизнинг пойдевори четкасидан катта ариқ суви оқиб ўтади. Ҳар йили баҳорги эрувгарчилик пайтида ариқ сувга тўлиб, кўчага тошиб кетади. Натижада бизнинг уйларимиз ва ҳовлиларимиз сув остида қолаяпти. Биз бу ҳақда Киров район ижроия комитети ва район коммунал хўжалик раҳбарларига бир неча марта мурожаат қилдик. Лекин, шу пайтга қадар мана шу кичик кўнгилсиз манзарани тугатиш мақсадида биронта чора кўрилмаётир.

Аксига юриб, ариқларга бетонли лотоклар жуда ҳам нобоп қилиб ўрнатилган. Улардан сув равон оқиб ўтолмайди. Натижада, Аҳмад Дониш, Золотарев, Уста Ширин кўчаларидан оқиб келаётган сувлар тўпланиб, катта ҳалқоб пайдо бўлаяпти. Бу ҳалқоб уйларнинг ҳаммасига зах уряпти. Бундан ташқари уйларимизнинг ертўлалари ва ҳовлилари сувга тўлиб қолаяпти. Ҳалқобни кўриб, бемалол ҳовуз дейиш мумкин. Ана шундай сув босиши натижасида уйларга путур етмоқда.

Бундан ташқари яна бир ташвиш. 1967 йилда узунлиги 150 метрли асфальт тротуар бузилиб, кабеллар ётқизилди. Бу ерда ишлаган кишилар қурилиш ишларини ўлда-жўлда бажардилар. Натижада иш чала-яримлигича қолиб кетди. 1970 йилда район раҳбарларига бир неча марта илтимос қилганимиздан кейин, тротуарнинг бир қисмини асфальтлаб беришди. Қолган қисмини эса, яна аввалги ҳолича ташлаб кетишди. Қишлиқировли ва ёғингарчилик кунлари кишилар ана шу кўчадаги ҳалқоб ва бузилган жойдан ўтолмаётирлар. Биринчидан кўча тор, ободонлаштирилмаган. Бундан ташқари самосвал машиналари ана шу кўчадан катта тезлик билан вашиллаб ўтиб кетади.

Яна бир кўнгилсиз манзара ҳақида гапириш лозим. Золотарев, Аҳмад Дониш кўчаларида истиқомат қилувчилар ана шу бузилган жойда аҳлатхона пайдо қилдилар. Хонадонлардан чиқариб ташланган аҳлатлар ёнига қурилиш чиқиндилари ҳам ташланмоқда. Ана шу ерда бир талай қақур-суқурларни кўриш мумкин. Ёзнинг иссиқ кунларида ана шу аҳлатхона олдидан ўтиб бўлмайди.

Яқинда маҳалла комитетининг ҳисобот-сайлов йиғилишига Киров район ижроия комитети раиси ўринбосари ўртоқ А. Ғаниевни таклиф қилдик. Йиғилиш бошланмасдан олдин биз у кишига юз берган манзарани кўрсатиб тушунтирдик. У яқин вақтлар ичида бу камчиликларни тугатиш ҳақида ваъда бериб кетди. Лекин, ваъда ҳамон ваъдалигича қолмоқда.

Г. МУҲАМЕДОВ.

Пўлат Мўмин 50 ёшда

БОЛАЛАРНИНГ СЕВИМЛИ ШОИРИ

Таниқли ўзбек болалар шоири ва драматурги Пўлат Мўмин 50 ёшга тўлди. Адабиёт муҳлислари унинг қатор шеърий китобларини, лирик қўшиқларини, болалар учун ёзилган драматик асарларини яхши биладилар.

Пўлат Мўмин 1944 йилда Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтининг тил ва адабиёт факультетини тугатиб, педагог бўлиб ишлай бошлади. Унинг ижоди худди шу йилларда бошланди. Дастлабки шеърлари республика газета ва журналларида босилди. Сўнгра у «Ленин учқуни» газетасида ва Ўзбекистон ССР Давлат нашриётида ишлади. 1949 йилда шоирнинг биринчи шеърлар тўплами босилиб чиқди. Болалар учун ёзилган шеърлардан иборат бу тўплам Пўлат Мўмин ижодига муқаддима бўлди, унинг кейинги ижодий йўлини белгилаб берди. Ўзининг 30 йиллик актив ва самарали ижодий фаолияти давомида шоир китобхонларга 25 дан ортиқ тўплам ҳадя этди. Уларнинг кўпчилиги кичкинтойларга мўлжалланган. «Сайранг, қушлар», «Бўл тайёр!», «Офтоб чиқди оламга», «Ҳунардан унар», «Раҳматга раҳмат», «Эсон ва омон» каби китоблари болаларга яхши таниш. Шоирнинг энг яхши шеър ва достонлари, қўшиқлари ва эртаклари болалар адабиётига муҳим ҳисса бўлиб қўшилди.

Пўлат Мўмин болалар драматургияси соҳасида ҳам самарали ижод қилмоқда. Республикамиз театрлари саҳнасида намойиш қилинаётган «Қовоқвой билан чаноқвой», «Суқатой — конфетвой», «Садоқат» каби асарлари фикримиз далилидир. Бу асарлар кичкинтой томошабинлар томонидан қизғин кутиб олинди.

Шоирнинг қўшиқчилик соҳасидаги ишлари ҳам эътиборга лойиқ. У катталар ва болалар учун ёзилган қатор қўшиқларнинг муаллифидир.

Пўлат Мўмин моҳир таржимон сифатида ҳам танилган. У Пушкиннинг болалар учун ёзилган шеърлари ва эртакларини, В. Маяковский, С. Маршак, С. Михалков, А. Бартонинг шеърларини, Н. Носовнинг қиссаларини ўзбек тилига таржима қилди. Бу асарлар кичкинтойларнинг севимли асарларига, ўзбек адабиётининг ҳам мулкига айланди.

Кичкинтойларнинг шоири бўлиш ижодкорга катта маъсулият юклайди. Чунки у болаларнинг психологиясини, қизиқишини, интилишларини яхши билиши керак. Шундагина у ёзган асарлар ёш китобхонлар қалбига етиб боради, уларни эзгуликка, инсонийликка ундайди. Пўлат Мўминнинг кўплаб шеърлари ана шу жиҳати билан диққатга сазовор.

Пўлат Мўмин ўзининг 50 ёшини ижодий кучга тўла ҳолда кутиб олмоқда. У кичкинтойларни янги қувноқ шеърлар ва қизиқарли саҳна асарлари, катталарни эса лирик қўшиқлари билан қувонтириши шубҳасиз.

Садоқатдан

ҚЎШИҚ

Тутмоқин эдим сенга топганим саодатдан,
Ортиқча садоқат йўқ мендаги садоқатдан.
Жонона ўзингдурсан дил дарди шифокори,
Кўнгилга зиё тарқар сендаги назокатдан.

Арзимни писанд этмай парвойи палаксан сен,
Оламча чиройинг бор, ҳеч борми адолатдан?
Оҳ, сенда ибо-одоб ўзгада намоёнми?
Боқмасдан ўтиб кетдинг нозданми, хаёлатдан?

Севгимга қўшардинг бахт гар ўзингга тенг кўрсанг,
Шодликка тўларди дил меҳринг-у саховатдан.
Жонона жавобингдан нур олса висол тонги,
Бу тонгда Мўмин қалби яйрагай фароғатдан.

Фарзандларимиз учун

ДЎСТИМГА БЕРАЙ ДАЛДА

Аҳрор хафа кўринар
бугун,
Бундай ҳолда юрмасди
бурун.
Кўзи-юзи кулиб турарди
Дўстлар билан бирга
юрарди.
Бошқачадир Аҳрор
бутунлай
Кўнгли унинг мисоли
тундай.
Еришмасдай ёқса ҳам
чироқ,
Ўқишида борми ё чатоқ?
Дарслардан йўқ «икки» —
ёмони,
Тўла-тўкис ҳамма томони.
Энди бўлса дарс чоғида
ҳам —
Ўтирарди, нимасидир кам.
Бирортага этарми араз,
Хаёлимда ҳар турли
фараз,
Йўқолганми яхши китоби?
Ёки унинг қочганми тоби?
Учрашганми ёқмас ёв
билан,
Урушганми ё биров билан.
Койиганми ота-онаси,
Бўлса керак бир
баҳонаси...
Аҳрорвойнинг
хафалигини —
Билиш керак асос —
тагини.
Дўстни кўриш бундай
аҳволда
Яхши эмас, дерлар, ҳар
ҳолда.
Айтармикан кўнглини
очиб,
Ё кетарми ёнимдан қочиб?
Дўстлик бурчим, биринчи
галда
Берай унга кўмак ва
далда.

ҲАР КИМНИНГ ТУШИ ҲАР ХИЛ

Ҳакимжоннинг тушига
Нуқул кирар «5» баҳо.
Чунки уни ўнгида
Ололмаган мутлақо.
Садир бўлса сакрашда
Тушда бўлар чемпион.
Физкультура дарсида
Сакролмаган ҳеч қачон.
Қосимжон туш кўрса-чи
Кўпмиш қалам-дафтари.
Китобин ҳам унутар
Дарсга келса аксари.
Норжон футбол ўйнаса
Тушда роса гол урар.
Ўнгида-чи бечора
У қуруққа югурар.
Бажаролмай юрганлар
Ўйлаганин кўнглида,
Қилса ғайрат-ҳафсала
Бажаради ўнгида.

Пўлат МЎМИН.

«ОЙМОМА»ГА МАРҲАМАТ

Тельман номли маданият ва истироҳат боғи шу кунларда янада файзли бўлиб кетди. Чехословакиядан келтирилган «Оймома» хизмати билан янги мавсумни бошлаган боққа шу кунларда минглаб томошабинлар келишмоқда.

«Оймома»нинг кишини мамнун этадиган томошалари ҳамшаҳарларимизгагина эмас, балки республика, қолаверса қардош Тожикистон, Туркманистон, Қирғизистон ва қозоғистонликларга ҳам ёқиб қолди.

«Оймома»нинг ўтган йилги икки ойлик кўрсатувини 915 минг киши келиб кўрган эди. Шундан сўнг боғ маъмуриятига комплекс аттракцион ўйинларини қайта кўрсатишни сўраб ёзилган кўплаб хатлар келди. Шундан сўнг чехословакиялик дўстлар автодром, космодром, твистер, болалар арғимчоғи, тасодифлар хонаси, қўнғироқ йўли каби 13 дан ортиқ аттракционларни монтаждан чиқардилар.

Мана бир неча кундирки «Оймома» яна ҳамшаҳарларимиз хизматида. Аттракционларга бу йил сирпанчиқ тарнов йўли твистерлар қўшилди. Буларда болалар ва катталар маза қилиб сайр этишмоқда. Бу йил томошабинлар сони 1 миллиондан ортиши кутилмоқда.

Дўстларимиз «Оймома» билан бирга Чехословакия ҳаётидан ҳикоя қилувчи техника жиҳозлари кўргазмасини ҳам намойиш этишмоқда.

Боғ маъмурияти эса «Ўзбекистон 50 йил ичида» деган экспозицияни Чехословакияга юборди.

Одам қандай баландликда яшай олади?

ДЕНГИЗ сатҳидан 5000 метр баландлик — жисмоний соғлом одамнинг табиий шароитда одатдаги турмуш кечириши ва ишлаши мумкин бўлган энг баланд жой ҳисобланади. Тожикистон ССР Фанлар академиясининг Помирдаги медицина-биологик экспедициясининг қатнашчилари бўлган олимлар ана шундай хулосага келишди. Улар баланд тоғларга келган кишининг организми янги шароитга мослашиш учун қандай куч қўйиши кераклигини аниқладилар, кислород етишмаслиги, ошган ультрабинафша радиация ва ҳарорат ҳамда ҳаво намлигининг кескин ўзгариши натижасида рўй берадиган зарарли таъсирларни нетрализациялаш юзасидан тавсиялар ишлаб чиқдилар.

Агар одам баланд тоққа келиб қолса, унинг организмида морфологик ва функционал ўзгаришлар юз беради. Баъзан янги муҳитга дуч келиш ҳалокатли тугаши мумкин. Унинг олдини олишнинг энг ишончли усули ҳар бир босқичда мумкин бўлганича узоқроқ вақт иқлимга мослаша бориб, аста-секин баландлайверишдан иборатдир. Одам одатланилмаган нагрузкага мослашгунча орадан 20 — 30 кун вақт ўтади.

Киши организмининг катта баландликларга кўникиши осон мас, — деди экспедиция раҳбари, Тожикистон Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, профессор Яҳё Раҳимов, — лекин у кишининг бошқа фавқулодда шароитларда, жумладан космосда, денгиз тубида узоқ вақт бўлиши учун энг яхши тайёргарлик бўла олиши мумкин.

Тожикистон медикларининг баланддаги лабораториясининг биринчи «қавати» Фортамбек (Шимолий-ғарбий Помир) музлигининг юқорисида, яшил моренда жойлашган.

Лабораториянинг иккинчи «қавати» 5600 метр баландликдаги «уч хоналик қор квартиралари»дан иборат. Учинчи-тўртинчи «қават»лар ҳам 6000 ва 6500 метр баландлик белгиларидаги худди шундай «квартира»лардир. Улар илмий тажрибалар ўтказиш учун зарур бўлган ҳамма нарсалар билан жиҳозланган. Шубҳасизки, ходимлар бу ерларга биринчи «қават»да иқлимга тамомила мослашганларидан кейингина келадилар ва унда қатъий белгиланган вақт мобайнидагина турадилар.

Ўтган йили экспедиция қатнашчиларининг бир группаси медицина-биологик тажриба ўтказаётиб, Помирнинг энг баланд нуқтасига — Коммунизм чўққисига кўтарилдилар. Бу ерга, денгиз сатҳидан 7.495 метр баландлик белгиси қўйилган жойга кузатиш учун 17 оқ сичқон келтирилди. Бу жониворлар организмининг бир суткалик фаолиятини, урчиш мумкинлиги, асаб системасининг стимуляцияси ҳақида қизиқарли маълумотлар олинди. Планетамизда бундан ҳам баландроқ турган лабораториялар йўқ.

Юқори «қават»даги ҳамма ишларга тоққа энг яхши чиқувчилардан бири, «Қор йўлбарси» (мамлакатимиздаги етти минг метр баландликдаги чўққиларни забт этувчиларни шундай аташади), спорт мастери Владимир Машков раҳбарлик қилди. Касби бўйича врач, экспедициянинг илмий ходими бўлган бу киши ўзининг спортчи ўртоқлари билан, биргаликда ўтказилаётган тажрибанинг тўла хавфсизлигини таъминлади, ҳамма қатнашчиларни унга яхши тайёрлади.

Тожикистон медикларининг мазкур тадқиқоти катта аҳамиятга эга. Ер шарининг тоғли районларида ўн миллионлаб киши яшаяпти, эндиликда эса баланд тоғли ерларнинг хўжалик оборотига борган сари кўпроқ тортилишига қараб, бу ерга аҳолининг кўчиб келиши ошаборса керак.

Чўпонлар ва геологлар, овчилар ва альпинистлар ҳозирнинг ўзидаёқ олимлар ишлаб чиққан тавсиялардан фойдаланмоқдалар. Бу тавсиялар айниқса территориясининг қарийб 93 процентини тоғлар эгаллаган Тожикистон учун муҳимдир.

Юрий ХРЕНОВ,
АПН мухбири.

Колхоз композитори

Боғот районидаги Наримонов номли колхоз радиоузелидан ҳар куни эрталаб қўшиқлар янграйди. Бу — колхоз ҳақидаги, қадимий Хоразм диёрининг гуллаб-яшнаётганлиги тўғрисидаги қўшиқлардир. Бу қўшиқларни колхоз композитори Шермат Файзуллаев ёзган.

...Шерматга қўшиқ санъатига бўлган муҳаббат ҳозирги вақтда пенсионер отаси Файзулла Рўзматовдан мерос қолган. Унинг отаси кўпгина достонларни ёддан билади. Шермат мактабда ўқиб юрган чоғидаёқ дуторни яхши чалганлиги учун бир неча бор мукофотларга сазовор бўлган эди.

Шермат ўзининг биринчи қўшиғини 16 ёшида ёзди. Бу қўшиқ Хоразм ҳаётидаги катта воқеа— областнинг Ленин ордени билан мукофотланишига бағишланди. Ёш композитор ўзининг шу қўшиғини ҳаваскор вокалистларнинг республика фестивалида ижро этди. Бу қўшиқ Шермат учун Низомий номидаги Тошкент педагогика институтининг музика факультетига ўқишга кириш учун ўзига хос тавсиянома бўлди. Файзуллаев студент чоғида муҳаббат, дўстлик, баҳор тўғрисида бир қанча қўшиқлар ёзди. У ташкил этган студентлар ансамбли эса республика бўйлаб қилган сафар вақтида шу қўшиқларни ижро этди.

Ҳозир Шермат Файзуллаев ўз колхозидаги қўшиқ ва рақс халқ ансамблининг музика раҳбаридир. Колхозчилар «Марҳабо, талантлар» республика фестивалининг лауреати бўлган бу бадиий коллективни «Қалдирғоч» деб аташди. Коллектив СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида ўз маҳоратини намойиш қилди. «Қалдирғоч» ансамбли Тошкентда, Москвада, Ўзбекистоннинг кўпгина шаҳар ва қишлоқларида бўлиб, Шермат Файзуллаевнинг қўшиқлари, маршлари, куйларини ижро этди.

Ф. КОСТЮШКИН,
ЎзТАГ мухбири.

Жаҳон ойнаси

ХИМИЯ ВА ГУЛЛАР ШАҲРИ

Галле-Нойштадт шаҳри пойдеворига биринчи ғишт қўйилгандан буён ўн йил вақт ўтди. Ҳозир бу шаҳарда ГДР химия саноатининг қарийб ярми жойлашган. Ўтган йиллар ичида шаҳарда шинам уй-жой кварталлари қад кўтарди. Бу кварталларнинг аҳолиси шу йил 15 июнда бутун республиканинг катта юбилейи— Социалистик Герман давлати ташкил этилган куннинг 25 йиллиги бўсағасида ўзларининг Галле округ маркази йўлдош шаҳарчалари ташкил топганлигининг ўн йиллигини нишонлайдилар.

Бу икки сананинг бир вақтга тўғри келиб қолишида рамзий маъно бор. Галле-Нойштадт ГДР иқтисодий жиҳатидан гуркираб ривожланаётганлигининг ёрқин мисолидир. ГДР саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми жиҳатидан жаҳоннинг индустриал давлатлари орасида ўнинчи ўринни эгаллайди.

Вальтер Ульбрихт номидаги «Лейна» химия гиганти Галле-Нойштадтдаги бош саноат корхонаси ҳисобланади. Унда 30 мингдан кўпроқ киши ишлайди. Корхона заводларида минерал ўғитлар, полиэтилен, бензин, бўёқлар, лаклар, пластмассалар, фармацевтика буюмлари ва кўпгина бошқа хил маҳсулотлар ишлаб чиқарилади. Бу ерда 800 дан кўпроқ турли хил химия маҳсулоти ишлаб чиқарилмоқда.

Галле-Нойштадтни социалистик шаҳар қурилиши намуналаридан бири деса бўлади. Биз шундай шаҳар қурамизки, унда ҳар бир киши бахтиёр яшайди, деган эди ўша вақтда Германия Бирлашган Социалистик партияси Галле округ правлениесининг биринчи секретари Хорст Зиндерман. Ҳозир Хорст Зиндерман Германия Бирлашган Социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ГДР Министрлар Советининг раисидир.

Шаҳар аҳолиси шу йилнинг ўзидаёқ икки ярим минг янги квартира олади. Ясли ва болалар боғчаларида Галле-Нойштадтнинг 8 минг энг ёш граждани тарбияланади.

10 минг нафардан кўпроқ ўсмирлар ўрта политехника мактабларида ўқимоқдалар. Бу мактабларнинг ҳар бирида замонавий спорт зали бор. Жамоат биноларининг кўпчилиги «Лейна» ва «Буна» химия комбинатлари ёрдамида қурилди.

Галле-Нойштадт ГДРда атроф муҳитни қўриқлашдаги муваффақиятлари билан машҳурдир. Шуни айтиш кераки, химия корхоналари бўлган жойларда ҳаво, сув ва тупроқнинг беғубор бўлишига эришиш қийин. Химиклар шаҳри гулзорлар, боғлар ва оммавий дам олиш зоналарининг кўплиги жиҳатидан ГДРда ҳақли равишда олдинги ўринлардан бирини эгаллайди.

Германия тарихида Галле ҳамиша ишчилар оммавий ҳаракати маркази бўлиб келган эди. Фашизм йилларида бу ер фашизмга қаршилик кўрсатган энг актив марказлардан бири эди.

А. ГРИГОРЬЕВ,
Берлин.
ТАСС мухбири.

ШАҲАР ТРАНСПОРТИГА ЭЪТИБОР

★ ДЕҲЛИ. Ҳиндистон ҳукумати жамоат транспортини жадал суръатлар билан ривожлантириш тўғрисида қарор қабул қилди, деди мамлакат оғир саноат министри Т. А. Паи парламентда сўзга чиқиб, ҳукумат планларида Ҳиндистонда шаҳар транспортининг энг оммавий тури— моторикшаларга катта аҳамият берилади, деди министр. 1974 —79 йилларга мўлжалланган бешинчи беш йиллик план охирига бориб, мотоколяскалар ишлаб чиқариш тўрт баравар ортади ва йилига 400 минг дона ишлаб чиқарилади. Автобус ишлаб чиқарадиган корхоналарни бир мунча кенгайтириш ҳам белгиланган.

Судан. Хартум яқинидаги Собе шаҳрида СССРнинг ёрдами билан йирик сил касалликлари шифохонаси қурилмоқда.

СУРАТДА: касалхонанинг бош корпуси қурилишида.

ТАСС фотохроникаси.

ХИЛВАТДАГИ ДИПЛОМАТИЯ

Ливан ҳукумати араб давлатлари бошлиқларининг Жазоирдаги Кенгаши қабул қилган қарорга мувофиқ ЖАР билан дипломатик муносабатларини узишга қарор қилди. Ливан қўйган бу қонуний қадам юмшоқроқ қилиб айтганда жанубий африкалик амалдорларни ҳайратга солди. ЖАР ташқи ишлар министри Х. Мюллер бу янгиликдан хабардор бўлгач, саросимага тушиб: «Ахир биз ҳамиша дўстона муносабатда эдик-ку!» деб хитоб қилди.

Ливаннинг ирқчилар башарасига тортиб юборган бу тарсакиси ҳаддан ташқари янграб эшитилди. Ғарб матбуотида Жанубий Африканинг муваффақиятсиз дипломатияси ҳақида шарҳлар пайдо бўлди. Преторий ташқи ишлар министрлигининг вакиллари ўз мундирларининг шаънини сақлаб қолиш ҳаракатига тушишди. Жумладан, ЖАР ташқи ишлар министрлигининг секретари Б. Фури Лондонда чиқаётган «Файнэншл таймс» газетасининг: ирқчилар кейинги вақтларда бир қатор дипломатик муваффақиятсизликларга учради, деган фикрини рад этишга уриниб, ўтган йили ЖАР юқори мартабали расмий ва норасмий чет эллик меҳмонларни, айниқса министр даражасидаги кишиларни ҳар қачонгидан кўра кўпроқ қабул этди, деб даъво қилди. Шу нарса ростки, Фури Преторийга кимлар келиб кетганлигини очиқ ойдин айтмади. Ирқчилар инига эса ўз нуфузини қадрлайдиган сиёсатчилар бормайди. У ерга бориладиган йўлни лиссабонлик ва тельавивлик юқори ҳарбий мансабдорлар ҳамда ўз капиталларини фойдали сарфлаш йўлларини қидираётган катта бизнес вакиллари очди.

Лекин Фури ҳар ҳолда ЖАРнинг, чунончи, Малагаси Республикаси билан ўз муносабатларини йўлга қўйишда муваффақиятсизликка учрағанлигини эътироф этишга мажбур бўлди.

Ахир ирқчилар Мадагаскарга ўзларининг Қора Африка билан «гаплашиш»даги бадном сиёсатларини ёювчи деб қараб келган ва бу ишда унга алоҳида, умид боғлаган эдилар-да. Малагаси халқи реакцион режимни ағдариб ташлади ва Мадагаскарнинг мазкур сиёсатни қўллаб-қувватлашига умидвор бўлган Преторийнинг хаёлларини пучга чиқарди.

Мисол учун, ташқи ишлар министри Х. Мюллер ЖАР билан Қора Африка ўртасида муносабатларнинг Преторий маъмурлари ҳоҳлаганидек изга тушмаётганини эътироф этган ҳолда ҳали яқиндагина анча оптимистлик билан: «яширин гаплашув»ларга ўтган бўлсак ҳам лекин уни асло тўхтатиб қўйганимиз йўқ» — деди. Министр бу билан ҳали Африкада ЖАР билан алоқаларни ривожлантиришга интилаётган эътиборли арбоблар бор, деб ишора қилди. Афтидан у Преторий билан дипломатик муносабатда бўлиб келаётган Африкадаги ягона мамлакат Малави давлатининг президенти жаноб Банда нусхасидаги сиёсатдонларни кўзда тутган бўлса керак. Лекин буни пеш қилиш яқинда Жанубий Африка парламентида ҳукуматнинг ўтган йигирма беш йил мобайнида ЖАРни «бутун жаҳондан ажратишга олиб келган» сиёсатини танқид қилган оппозицияни ишонтираолмади. Шу сабабли Мюллер Преторийнинг дипломатик муваффақиятлари ҳақида унинг «яширин» равишда қилаётган ҳаракатлари нуқтаи назаридан туриб мулоҳаза қилиш керак дея узундан-узун фикрларни баён қилишга киришди. У ЖАР дипломатиясини «хилватдаги» дипломатия деб атади. Бунинг маъноси нима? Бу ирқчиларнинг ашаддий халқаро реакция билан хуфя тил бириктиришидан бошқа нарса эмас.

В. ГОЛУБЕВ,
АПН.

Ҳиндистон чойи экспорт қилинмоқда

ДЕҲЛИ. 1973—1974 молия йилида чой етиштириш рекорд даражага— 460 минг тоннага етди. Бу эса шундан аввалги молия йилидагига нисбатан 7,5 минг тонна кўпдир. Бултур юз минг тоннадан кўпроқ чой экспорт қилинди. Ҳиндистон бу чойнинг анча қисмини Совет Иттифоқига ва бошқа социалистик мамлакатларга экспорт қилмоқда.

ҚАЛҚОН

— САЛОМ!

— Ваалайкум ассалом, хўш, хизмат?

— Мени «Май гулдаста»си ташкилотининг директори Бранков юборди. Директор ўзи ҳақида бирор фельетон ёки танқидий материал сизнинг қўлингизга тушдими-йўқми, текширишимни буюрди.

— Сиз ким бўласиз?

— Мен ўша директор сизга юборган одамман.

— Яхши, лекин сиз ўша фельетонда танқид қилинганмисиз?

— Худо асрасин! Фельетон директор ҳақида ёзилган.

— Ундай бўлса директорнинг шахсан ўзи вақт топиб биз билан боғлансин.

— Биласизми, бу масалани тинчитиб юбориш менга топширилган.

— Ким бўлиб ишлайсиз?

— Ё тавба! Наҳотки тушунмаяпсиз! Мен унинг энг яқин ёрдамчисиман, айтиш мумкинки, нақ ўнг қўлиман. Менинг вазифам қаерда бирор гап бўлса, ўша ёққа бориш.

— Ўртоқ директор учун қаерда ноқулай вазият туғилса, ўша ерда ўзингиз ҳозир-у нозир бўласиз-да. Тўғри айтдимми?

— Худди шундай! Сизнинг яхши тушунганингиздан мен хурсандман.

— Сиз яна қандай пайтларда у кишининг вазифаларини бажариб турасиз?

— Буниси вазиятга қараб, масалан, қандайдир безорироқ бирор одам келиб қолсаю, осойишталикни бузса... Ана шундай пайтларда ўшандай одамлар билан мен суҳбатлашаман. Ёки бўлмаса, ўртоқ директор қандайдир катта масалалар муҳокама бўладиган узундан-узоқ мажлисларда қатнашишлари керак бўлса, ундай пайтда ҳам камина тайёр. Биласизку, бир хил мажлислар жуда-жуда, ҳалигидақа ўтади?

— Зерикарли демоқчисиз-да?

— Ҳа-ҳа. Ёки бўлмаса ана ўшандай мажлисларда бизнинг ташкилот танқид қилинадиган бўлса... Мана шундай оғир вазиятларда ҳар қандай зарбани мен қабул қиламан. Биласизми, бундай пайтларда ўртоқ директорга жуда-жуда ноқулай бўлиши турган гап...

— Магазинларга ҳам нарсалар харид қилиш учун унинг ўрнига сиз борасизми?

— Ҳе-ҳе... Сиз ҳаммасига ҳам бораверади деган хулосага келдингизми? Йўқ, магазинга мен бормайман. Фақат баъзи пайтларда бундай топшириқларини ҳам бажаришга тўғри келади. Масалан, ўртоқ директор квартираларини ремонт қилмоқчилар, дейлик. Бўёқчиларни топиш, улар билан савдолашиш менинг зиммамга тушади. Умуман, директорнинг ҳаётини енгиллаштириб юраман. Ундан кейин, биласизми, баъзи пайтлар ўртоқ директор менга ёқадиган ишларни ҳам буюриб туради. Масалан, футбол мусобақаларидан баъзиларида менга ўз пропускасини беради.

— Ўша футбол мусобақасининг зерикарли ўтиши олдиндан маълум бўлса, шундай қилса керак.

— Ҳе-ҳе... чамаси шундай. Хуллас, менинг вазифам ўртоқ директорни ҳар қандай асаббузар нарсадан асрашдир.

— Қисқа қилиб айтганда, сиз унинг қалқонисиз.

— Албатта, шундай деса ҳам бўлади. Келинг, яхшиси мақсадга ўтайлик. Сизга ўртоқ директорни танқид қилувчи фельетон тушдими?

— Ҳозирча бундай фельетон келгани йўқ. Бироқ бугун ёзилади.

— Яъни, қанақасига? Қайси мавзуда?

— Мавзуни ўзингиз бердингиз... Ис. сизга нима бўлди?... Ўтиринг, сувдан ичинг... Ҳа, шундай... Мана энди сал яхши бўлдингиз. Қалай, энди юришга ҳолингиз келадими? Ўртоқ директорни бизнинг номимиздан табриклаб қўйинг...

ЧЕЛКАШ,
Болгар ҳажвчиси.

Т. Раҳимов таржимаси

АНГЛИЯ. Лондон яқинида жойлашган Эйот Сент-Лоуренс қишлоғидаги Бернард Шоунинг уй-музейи. Бу ер буюк инглиз драматургининг муҳлисларини ҳамон ўзига жалб этмоқда.

В. Кючарянц фотоси, ТАСС фотохроникаси.

ҲАЙВОНОТ БОҒИНИНГ 44-МАВСУМИ

★ ПРАГА. Прага ҳайвонот боғи илиқ кунлар келиши билан ўзининг 44-мавсумини бошлади. 64 гектардан иборат бу ҳайвонот боғида 2.200 дан ортиқ ҳайвон ва парранда парвариш қилинмоқда.

Бу йилги мавсумда ҳайвонот боғини келиб кўрувчилар ҳайвонот боғининг қафаслари ва вольерларида туғилган ёш ҳайвонларни қизиқиб томоша қиладилар. Булар оқ айиқча, йўлбарс болалари, ёш бизонлар ва антилопалар, динго кучукчалари ва нанду туяқушининг болаларидир.

Ҳайвонот боғининг ходимлари ёш прагаликлар учун кўплаб мароқли тадбирлар тайёрлашди. Бу ерда «Пионерлар ҳафталиги» табиат дунёсидан олинган энг яхши фотосурат учун конкурс, мактаб ўқувчилари учун очиқ эшиклар куни ўтказилади.

(ТАСС).

Шундай одамлар бор бўлсин

НУРЛИ ЙЎЛ

Ярим кечага бориб Иброҳим отанинг аҳволи оғирлашиб қолди. Исмоилнинг боши қотди. «Н и м а қилиш керак?» Ана шу хаёллар унга бир зум бўлса-да тинчлик бермасди.

—Ўйлаб ўтираверсак бўлмас, ўғлим,—деди Меҳри хола Исмоилга қараб. — Дадангларга бирорта дўхтир олиб келмасанг бўлмайди.

Исмоил тезлик билан кийинди-да яёв «Алоқа» бекати томон юриб кетди. «Шу пайтда келасизми, э, баллие, деса-я» деган фикр унинг миясига яшиндек урилди. «Йўқ, Зикрилла ака ундай одам эмас, у қалби дарё инсон» деган яна бир бошқа фикр унинг ўйларини тарқатиб юборди. «Илғор» маҳалласи кўчаларидан юриб, ўнг қўлдаги эшик қўнғироғини босди.

—Келинг, келинг ўртоқ, хўш хизмат?

Зикрилла ака шундай сўзлар билан эшик олдида турган Исмоилни уйга таклиф этди.

—Раҳмат, домла. Илтимос билан келгандим. Отамнинг аҳволлари оғир. Ўзингиз бир бориб кўрмасангиз бўлмайди. Узр, сизни анча безовта қилдим.

—Ҳеч қиси йўқ, мен ҳозир.

Шундай деди-да, Зикрилла ака уйга кириб кетди. Бир оздан сўнг улар Иброҳим ота ётган хонага кириб келишди.

Отанинг аҳволи оғир эди. Зикрилла ака уни синчиклаб кўриб, бир неча хил дорилар ёзиб берди. Ўрнидан турар-кан, болаларига қараб:

—Қўрқманглар, тузалиб қоладилар, шу дориларни ичсинлар, бир оз яхши бўлганларидан кейин менинг ўзим рентгенда яна бир кўраман, —деди-да уйдан чиқиб кетди. Оила аъзолари унга миннатдорчилик билдиришди. Исмоил кечасининг ўзидаёқ ҳалиги дориларнинг иккитасини тайёрлатиб олиб келди. Эртаси куни кечга бориб Иброҳим ота кўзини очди...

Зикрилла аканинг врачлик фаолиятидан худди шунга ўхшаш мисолларни жуда кўплаб келтириш мумкин.

—Беморларни даволашда, аввало, медицина дори-дармонлари муҳим роль ўйнайди, лекин хасталарнинг кўнглини кўтаришнинг ўзи ҳам унча-мунча доридан қолишмайди,— дейди Зикрилла Эгамбердиев.

Ҳақ гап. Баъзи кишилар арзир-арзимас касалликдан ҳам чўчиб, ўзларини ўзлари «еб» қўйишади. Етти дунё улар кўзига қоронғу кўринади. Лекин бундай касалларни арзимаган дори билан, бир оғиз далда билан ҳам тузатиб юборса бўлади. Зикрилла акада шундай маҳорат яққол кўзга ташланади.

—Яқинда мен ишлайдиган касалхонага бир йигит кириб келди,— деб ҳикоя қилади у. —Унинг онаси хаста экан. Машина олиб, унинг уйига бордик. Уй тўрида ҳалига онахон ётарди. Шу топда боланинг қалбида туғён ураётган ҳисларни билсангиз эди.. Буни мен чуқур ҳис этиб, энг яхши дориларни ёзиб бердим. Бир ҳафта ўтар-ўтмас онахон оёққа турди.

Зикрилла Эгамбердиев фақатгина шифокоргина эмас, ҳар хил мавзуларда мақолалар ёзади одоб, ахлоқ ҳақида донолар бисотини тўплайди.

Кўпчилик З. Эгамбердиевни республика, область ва шаҳар газеталарида, журналларда босилган мақолаларидан ҳам жуда яхши танишади. Бугун у олтмиш ёшга тўлган да болалик йилларини эслайди:

—Олтмиш ёш. Абу Али ибн Сино 60 ёшни қария деган. Суқрот ҳаким эса қария деб 63 баҳорни кўрганни айтади.

Дадамдан «Қачон туғилганман?» деб бир эмас, балки кўп марта сўрардим.

Демак, мен Зикрилла Эгамбердиев ўғли 1914 йилда туғилганман. Кейинчалик «бўронли» ой деб ўзимча апрель ойини ихтиёр этдим. Ҳар ҳолда кузда туғилгандан баҳорда туғилган яхши.

Улуғ Ватан уруши йилларида менинг ҳам, отамнинг ҳам исми ўзгариб кетди. Рус ўртоқлар ва умуман европаликларнинг узундан узоқ номимни аташга тили келмади шекилли, Зикриллани Закир, Эгамбердиевни Богданович деб атай бошладилар. Шунинг учун ҳам баъзилар мени ҳануз Закир Богданович деб аташади.

Зикрилла ака шундай деди-да, бироз ўйланиб қолди. У афтидан ўзининг ёшлик чоғларини эслаётгандек эди.

—Болалик чоғларим шўхлик чоғларим эди, деб ҳикоясини давом эттирди у. — Ниҳоят мактабга кириш ва ўқиш пайти етиб келди. 1922—23 йилларни эски мактабда ўтказдим. 1924 йилга келиб янги мактаблар очилди. Шу йили Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг таваллуд йили ҳам эди. Давр тақдиримни ҳал этди. Олдин ўрта мактабни (1929 йил), кейин Охунбобоев номидаги ўлка медтехникуми (1933 йил), сўнг ТошМИ (1939 йил)ни тугалладим. Бахтим ёр бўлиб биринчилар қаторида рентген клиникасига аспирант бўлиб тайинландим. Диссертация ёқлаш арафасида Улуғ Ватан уруши бошланиб кетди. Энди диссертацияни эмас, балки Она—Ватанни ҳимоя этиш ҳам фарз, ҳам қарз эди.

1941 йил декабрь ойидан 1942 йил август ойигача Ғиждувон отлиқ аскарлик полкида бўлдим. Сўнг 3-Украина фронтига жўнадим. Шу-шу Совет Армияси сафида 27 ярим йил хизмат қилдим. 1953 йилда эса КПСС сафига ўтдим.

Юрган дарё, деганларидек, кўп мамлакатларда (Р у м и н и я, Болгария, В е н г р и я, Австралияда) ғолибона қадам босдим. Бепоён ўлкамизнинг турли-туман бурчакларида ва ҳаттоки, дунё томи Помирда ҳам бир неча бор бўлдим.

Қаерга туз-насибам сочилган бўлса, териб едим. 50 ёшимда подполковник даражасида истеъфо бердим. Шундан сўнг онкология, радиология илмий-текшириш институтида, сўнг 1-шаҳар клиник касалхонасида ишладим. Аммо нечундир, кечалар уйқу бўлмади, бедор ётаман, юраман, хаёллар, фикрлар босади мени. Ахир, бир кеча қўлимга қалам, қоғоз олдим. Шундай қилиб, аста-секин илмий-оммабоп мақолалар ёза бошладим. Бу ишга қизим Зарифани ҳам жалб этдим. «Медгиз»да «Боқийлик сири» (1957), «Меъда раки ҳақида» (1971) деган рисолаларимиз босилиб чиқди. Тарихий аҳамиятга эга кўҳна асарларни синчиклаб текшириб, тиббий дурдоналар йиғдик. «Калила ва Димна», «Синдбоднома», «Қобуснома» ва шунингдек, Абулфарож ал Исфиғоний (XI—XII аср), Навоий, Махтумқули, тожик, форс ва шунингдек хорижий олимларнинг аҳамиятга эга тиббий мулоҳазарини саралаб, газетхонларга ҳавола қилдик. Тиббий дурдоналар ниҳоят «Донолар саломатлик ҳақида» (1970) деган китобча билан якунланди. 1971 йил эса «Медгиз» бизнинг «Тиббиётдаги ажойиб ҳодисалар» китобимизни босиб чиқарди...

—Ана шундай гаплар, ўртоқ.

Зикрилла ака ўз ҳикоясини тугатаркан, бироз жимиб қолди.

—Ўз ҳаётингиздан мамнунмисиз, — деб савол бердик юбилярга.

—Мамнун бўлганда қандоқ! Умр бўйи инсон хизматида бўлганимдан уларнинг дардига шифо бағишлай олганимдан бахтиёрман. Яна бир гап: менинг фарзандларим ҳам вояга етиб, халқимиз хизматини қилаётгандан бошим осмонга етади. Кўпчиликнинг меҳру-оқибатини қозонишнинг ўзи катта бир бахт эмасми?

Нимасини айтасиз, медицина фанлари кандидати, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган врач, кўпчилик олқишини қозонган Зикрилла Эгамбердиевдек қалби дарё инсонларни унутиб бўладими. Йўқ, асло. Бундай ҳамшаҳарларимиз билан биз ҳар доим фахрланамиз. Эл таҳсинига сазовор бўлган сахий қалбли, камтарин инсон Зикрилла акани муборак 60 ёши билан қизғин табриклаб, унга узоқ умр ва омонлик тилаймиз.

Солиҳ ЕҚУБОВ,
Тўлқин РАСУЛЕВ

⊙ ШАХМАТ

ЯРИМ ФИНАЛ МАТЧЛАРИДА

Шахмат бўйича жаҳон биринчилигига даъвогарлар Т. Петросян — В. Корчной ва Б. Спасский —А. Карповларнинг ҳар бир учрашуви жамоатчиликнинг диққат марказида турибди. Ўтган куни бу ярим финал мусобақаларининг навбатдаги партияси ўйналди.

Одессада Т. Петросян В. Корчной ўртасида ўйналган тўртинчи партия ленинградлик гроссмейстерга ғалаба келтирди. Бу ўйинда Т. Петросян оқ доналар билан юриш бошлади. Жаҳон экс-чемпиони Грюнфельд ҳимоясини қўллаб марказдаги пиёдаларни алмаштирди. Шундан сўнг, Т. Петросян учун анча қулайлик туғилди. В. Корчной эса танг аҳволда қолиб, ҳимояга ўтиб олди. Ўйиннинг 37-юришида москвалик гроссмейстер мағлубиятга учради. Умумий ҳисоб В. Корчной фойдасига 2:1.

Ленинградда ўтказилган А. Карпов ва Б. Спасскийлар ўртасидаги бешинчи партия ҳам ишқибозларда катта таассурот қолдирди. Рақиблар Нимцович ҳимоясини қўлладилар. Бу ўйинда Б. Спасский қисман устунликка эга бўлса-да, у матч охиригача бу позицияда туролмади. А. Карпов унинг ҳар бир юришига аниқлик билан жавоб берди. Бироқ ўйин охирида яна Карпов бир нечта ноаниқ юришларга йўл қўйди. Б. Спасский бу сафар ҳам қулайликдан фойдалана олмади.

Рақиблар дурангга розилик билдирдилар.

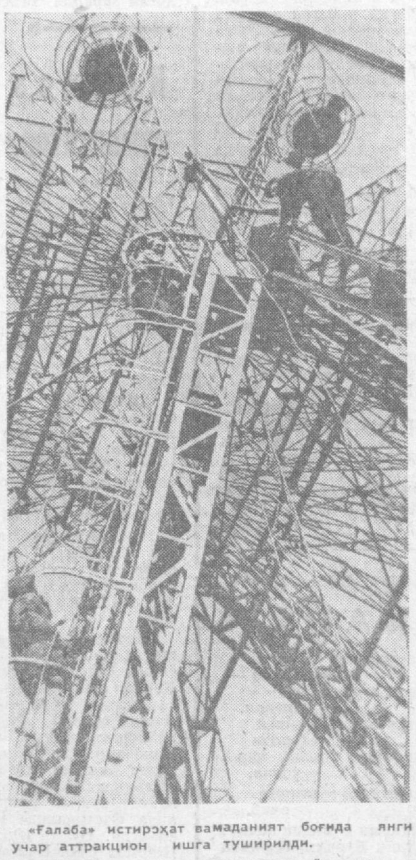

«Ғалаба» истироҳат ва маданият боғида янги учар аттракцион ишга туширилди.

СУРАТДА: янги аттракционнинг кўриниши.

М. Нуриддинов фотоси.

Бугун ва эртага "Зангори экран"да

25 АПРЕЛЬ — ПАЙШАНБА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 17.25 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 17.35 «Старшеклассник» программаси. 18.10 «Ахборот» информацион программаси. **Москва кўрсатади.** 18.25 Миллионлар ленинча университети. «Социалистик мусобақа ҳозирги босқичда». **Тошкент кўрсатади.** 18.55 Байрамоли вахтасида (рус тилида). **Москва кўрсатади.** 19.20 Фан ва техника соҳасида 1974 йил Ленин мукофоти лауреатлари. **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 19.50 Халқ контроли экрани. 20.20 Ўн минут музика. 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 «Инсон меҳнати билан гўзал». Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кўрсатув. 21.10 Рангли телевидение. Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси уйғур ансамблининг концерти. 21.55 Кўрсатувлар программаси. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. 18.25 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Сенинг замондошинг». Телеочерк (ўзбек тилида). **Москва кўрсатади.** 18.55 Янгиликлар. 19.05 Рангли телевидение. ВЛКСМ XVII съездида. **Тошкент кўрсатади.** 19.20 «Здоровье». Илмий-оммабоп программа (рус тилида). **Москва кўрсатади.** 19.50 Рангли телевидение. «Эски қалъа». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 4-5 сериялари. **Тошкент кўрсатади.** 22.00 «Элга хизмат — олий ҳиммат» (ўзбек тилида). 22.30 Реклама. **Москва кўрсатади.** 22.45 Эфирда — «Молодость». «Оқ йўл». 00.15 Кўрсатувлар программаси.

Учинчи программа. 19.00 дан Тошкент кўрсатади.

26 АПРЕЛЬ — ЖУМА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 12.00 Кўрсатувлар программаси. 12.05 Рангли телевидение. Эрталабки гимнастика машғулотлари 12.20 Янгиликлар. 12.30 «Поэзия». 13.00 Рангли телевидение. «Эски қалъа». Кўп серияли телевизион бадиий фильмнинг 4—5 сериялари. 15.10 Москва кундузги кўрсатувларининг охири. 18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 Социализм дунёси. **Тошкент кўрсатади.** 18.35 Кўрсатувлар программаси. 18.45 Ўқувчилар учун. «Доим тайёр!» (ўзбек тилида). **Рус тилида:** 19.10 Музикали учрашувлар. 19.50 «Ахборот» информацион программаси. **Ўзбек тилида:** 20.05 «Турмуш ва маданият». Телевизион журнал. 20.35 «Ахборот» информацион программаси. 20.55 «Бўстон» телевизион журнали. 21.55 Кўрсатувлар программаси. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси **Тошкент кўрсатади.** 22.45 Илғор чўлқуварлар учун концерт. **Москва кўрсатади.** 23.30 Спорт программаси. 1. Рангли телевидение. Футбол бўйича СССР биринчилиги. **«Спартак»** (Москва) —**«Динамо»** (Тбилиси). В. И. Ленин номли Марказий стадиондан олиб кўрсатилади. 2. Оғир атлетика бўйича СССР биринчилиги. Тбилисидан олиб кўрсатилади. 3. Шахмат. Даъвогарлар баҳси.

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 18.35 Янгиликлар. 18.45 «Рус тили». 19.30 Рангли телевидение. Мультфильм. 19.50 Рангли телевидение. «Эски қалъа». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 6—7 сериялари. **Тошкент кўрсатади. Рус тилида:** 22.00 Ўзбекистонда Бутуниттифоқ тасвирий санъат ҳафталиги. 22.35 Байрамолди рекламаси. **Москва кўрсатади.** 22.45 Ёш ижрочилар концерти.

Учинчи программа. 19.00 дан Тошкент кўрсатади.

Реклама ва эълонлар

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 26|IV да **Кармен.**

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 25|IV да **Ой тутилган тунда,** 26|IV да **Абу Райҳон Беруний.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 25|IV да **Қонли тўй** 26|IV да **Севишганлар хиёбони.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Москва шаҳридаги «ПОИСК» ЦИРК АРТИСТЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ.**

Кино

25 АПРЕЛДА

Бошсиз чавандоз — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда).

Италияликларнинг Россиядаги ғалати саргузашти — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», САНЪАТ САРОЙИ, «ВОСТОК», «ЧАЙКА», «СПУТНИК», «МОСКВА», «ДРУЖБА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Мультфильмлар тўплами —«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КУКЧА» (кечқурун).

26 АПРЕЛДА

Резидентнинг хатоси — «ЎЗБЕКИСТОН» (кечқурун).

Италияликларнинг Россиядаги ғалати саргузашти — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», САНЪАТ САРОЙИ, «ВОСТОК», «ЧАЙКА», «СПУТНИК», «МОСКВА», «ДРУЖБА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Азалия душман уясида — Ғ. ҒУЛОМ номли (кечқурун).

Мультфильмлар тўплами —«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Тош бағир отанинг ўғиллари — ҲАМЗА номли (кечқурун).

Ўзбек Давлат филармонияси

1 МАЙ КУНДУЗ СОАТ 12 ЯРИМ ВА 3 ЯРИМДА
СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
1—2 МАЙ КЕЧ СОАТ 8 ДА
ГОРЬКИЙ НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА
(ёзги театр биносида)

КАТТА БАЙРАМ КОНЦЕРТЛАРИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист
ОЛМАХОН ҲАЙИТОВА

Солистлар: Гулчеҳра **ИСМОИЛОВА**, Ҳадича **АЛИМАРДОНОВА**, Раҳима **БОЗОРОВА**, Азим **АЗИЗОВ**, Ҳожиакбар **ҲАМИДОВ**, Насиба **ЭГАМБЕРДИЕВА**, Алижон **ҲАСАНОВ**, Ойша **РАҲМОНОВА**, Малика **АҲМЕДОВА**, Саттор **ИСМОИЛОВ** (оригинал жанри).

ТЕЛЕМИНИАТЮРА ВА СЎЗ УСТАСИ
ҲАСАН ЙЎЛДОШЕВ

Программани — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ғулом ТОЖИАЪЛОЕВ олиб боради.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

Билетлар концерт зали ва боғнинг кассаларида кундуз соат 2 дан сотилади.

«Главэнергоремонт»нинг ҳозирги энергетика жиҳозларини модернизациялаш бўйича МАРКАЗИЙ КОНСТРУКТОРЛИК БЮРОСИНИНГ ТОШКЕНТ БЎЛИМИГА теплотехниклар, инженерлар ва техниклар, механиклар, инженерлар ва техниклар, машинисткалар

КЕРАК

Меҳнат ҳақи — вақтбай-мукофотли.

ТРАМВАЙ-ТРОЛЛЕЙБУС БОШҚАРМАСИНИНГ ЭНЕРГЕТИКА ХЎЖАЛИГИГА 1—6-разрядли электр монтёрлари, шунингдек контакт тармоқлари ва тортув кучи берадиган электростанцияларга хизмат кўрсатиш бўйича шогирдлар

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй — Аҳолини ишга жойлаштириш ва информация бюроси, ҳамда район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга мурожаат қилинсин.

ЯНГИ МОДАЛАР ҲАҚИДА БИЛИШНИ ИСТАСАНГИЗ
26 АПРЕЛЬ КЕЧ СОАТ 6 ДА
«НОВИНКА» АТЕЛЬЕСИГА
(Ғ. Ғулом кўчаси, 7-уй).

МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

КИЙИМЛАРНИНГ СЎНГГИ МОДАЛАРИ НАМОЙИШ ҚИЛИНАДИ.

АТЕЛЬЕГА: 13, 48, 70-автобуслар, 12-троллейбус, 9, 11-трамвайлар билан бориш мумкин.

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш инженерлари институти коллективи химия кафедрасининг ассистенти Х. А. Алимовга отаси

Олимжон ЕҚУБОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Светофор

Ўнинчи сон

Тартиббузарларни маълум қиламиз

Ҳайдовчилар... транспортни маст ҳолда бошқарганликлари туфайли собиқ шофёрлар — Т. Қозоқбоев (шаҳар марказлашган юк ташиш автомобиль трестининг 145-автобазаси), О. Лентюгов (1-троллейбус парки) икки йил муддатга ҳайдовчилик ҳуқуқидан маҳрум бўлдилар. Шунингдек, уларнинг ҳар бири 10 сўмдан штраф тўлашди.

Транспортни тўхташ ва тўхтатиш бекатлари қоидаларини бузганлиги учун ҳайдовчилар С. Халилов («Ташпассавтотранс» ишлаб чиқариш бирлашмаси 3-таксопарки), тезликни оширганлиги учун Рауфхўжаев («Ташпассавтотранс»нинг 1-автокомбинати, авария ҳолатини вужудга келтирганлиги учун Ф. Рамазонов («Ташсельмаш»), қаторлаб юриш қоидасини бузганлиги учун Л. Факторович («Ташпассавтотранс»нинг 5-таксопарки), йўл қоидаларини менсимаганлиги учун А. Малахов («Главташкентстрой»нинг 5-автобазаси)лар йўл ҳаракати қоидалари бўйича қайта имтиҳон топширишга жўнатилди.

Шофёр Х. Ҳожиабдуллаев пул топиш мақсадида пассажирлар ташигани учун уч ой муддатга, И. Дадабоев (Марказлашган юк ташиш шаҳар автотрестининг 143-автобазаси) чорраҳадан ўтиш қоидаларини қўпол суратда бузганлиги учун бир ойга автомашина бошқариш ҳуқуқидан жудо бўлди. Шундан кейин улар Ҳаракат қоидалари бўйича синовдан ўтадилар.

Пиёдалар... кўчаларнинг ўтиш жойлари қоидаларини қўпол равишда бузганликлари сабабли Н. Богомольний (5-таксопарк диспетчери) Р. Канзафаров (Тошкент трактор заводининг мастери), Т. Бойназаров (шу заводнинг прицепчиси), И. Тўрабеков («Главташкентстрой» 4-механизация бошқармаси ишчиси)ларнинг ҳар бири уч сўмдан жарима тўладилар.

ДИҚҚАТИНГИЗНИ ЖАЛБ ЭТАМИЗ.

Бош оғриғи билан...

Трайлер катта йўлдан ўқдай учиб борар эди. Шу пайт узоқдан келаётган бу транспортни йўл назоратчиси кўриб қолади. Инспекторнинг сигнали бўйича йўл чеккароғига бориб трайлер тўхтади.

—Нима ишингиз бор? —инспектордан сўрайди ўзини дадил тутиб ҳайдовчи.

Унинг юзлари қизариб кетган, кўзлари ғайри-табиий ҳаракат қиларди. Ҳайдовчининг бу ҳолати инспекторда қандайдир шубҳа туғдирди.

—Ичдингизми?

—Нима деяпсиз?—эътироз билдирди ҳайдовчи.

—Ҳужжатингизни кўрсатинг?

—Уйда унутиб қолдирибман.

—Ундай бўлса, йўл варақангизни олинг-чи?

—Йўқ, у ҳам эсимдан чиқиб қолибди...

Ана шу асосда ҳайдовчи В. А. Харютин устидан протокол тўлдирилди. Медицина экспертизаси ГАИ ходими шубҳаси тўғри эканлигини тасдиқлади. Маст ҳайдовчининг ҳеч қандай ҳужжати йўқлиги туфайли трайлер ГАИ постида назорат остида қолдирилди.

Бу воқеа натижаси нима бўлди денг? Трайлер эгаси тезда топилди ҳам. У «Ташоблмелиоводстрой» қурилиш бошқармасининг 1-кўчма колоннасига қарашли экан. Эртасигаёқ эрталаб ГАИ постига кўчма колонна вакили етиб келди.

—Дарров трайлерни беринг, — дея талаб қилди у.

—Марҳамат, дейишди ГАИ ходимлари. — Фақат аввал аниқлайлик. Нима учун ҳайдовчингиз Харютин йўл варақасиз транспортни бошқаради?

—Бизда бундай ҳайдовчи йўқ.

—Демак, трайлер ҳайдаб қочилган экан-да.

— Бу билан бизнинг ишимиз йўқ.

—Қандай бўлмасин аниқлашимиз зарур.

—Бу ерда ҳеч қандай аниқланадиган жойи йўқ. Тезлик билан ҳозироқ трайлерни қайтармасангиз биз сизга кўрсатамиз...

Чиндан ҳам кўрсатишди. Эртаси кун Тошкент Давлат автоинспекцияси адресига кўчма колонна бошлиғи А. Арестев имзоси билан трайлерни ушлаб қолинганлиги учун 3 минг сўм тўлаш тўғрисида талабнома хат келди. Ажабо, шу ўтган даврда шунча суммалик иш қилинармикан? Чиндан ҳам бу кишини ажаблантирарди.

—«Қандайдир номаълум киши трайлерни ҳайдаб қочибди. Бу бўлса бўлгандир. Бироқ, бизга план керак. Уни тезроқ қайтаришингиз керак эди», дейилганди талаб хатида.

—Бу яхши эмас, ўртоқ Арестев. Трайлер рулида ўтирган ичкиликбоз, қаёқдандир келиб қолган Харютин эмас, у ҳайдовчингиз Натальиндир. Буни наҳотки, билмасангиз.

Унинг бу айби учун автоколонна маъмурияти наҳотки жавобгарликни ҳис этмаса! Агар уни ГАИ ходимлари тўхтатмаганда, кўнгилсиз воқеа юз бериши мумкин эди-ку, ахир! Йўл фалокати воқеаси содир бўлганда, кишилар чекиши зарур бўлган азиятни ҳар қандай катта миқдордаги пул маблағи билан баҳолаб бўлармиди! Сиз ана шу кўнгилсиз воқеанинг олдини олиб қолган йўл назорати инспекторига таъзим қилишингиз лозим. Колоннани бошлиғи ва коллектив тарбиячиси бўлган сизга уят эмасми!

Ҳайдовчилар диққатига

Ишлаб чиқариш билан боғлиқ бўлган ер қазиш ишлари бажарилаётганлиги сабабли қуйидаги кўчаларда транспорт ҳаракати вақтинча тўхтатиб қўйилди:

Шедовая, Шпильников, Тамбов, К. Либкнехт кўчалари (Фрунзе районн).

Аҳмад Дониш, Железноводский, Архитекторлар, Радиальная кўчалари (Октябрь районн)

Головин кўчаси (Куйбишев районн)

А. Ҳидоятов кўчаси (Собир Раҳимов районн)

Аҳмад Дониш кўчасида транспорт ҳаракати беркитиб қўйилганлиги туфайли Ҳадра майдони бўйлаб йўл ҳаракати тартиби ҳам ўзгартирилди.

Суд залидан

Тошкент тажриба экспериментал-механика заводининг ҳайдовчиси Александр Малкин кунларнинг бирида ишдан қайтгач, гаражга келмади. Бу ҳақда «Тошкент оқшоми» газетасида «Йўл ҳаракати қоидалари» деган мақолада хабар қилинган эди. У ўзининг ЛИАЗ—158 «43—47 ТНГ» автобусини тақиқланган жойда қолдиради. Содир бўлган ёнғин натижасида автобус салони куйиб кетади. Яқинда Чилонзор район халқ суди айбдор шофёр А. Малкин жиноий ишини кўриб чиқди. Унинг айби билан келтирилган зиён 2186 сўмни ташкил этар экан. Жиноятчи суд ҳукми билан ахлоқ тузатиш ишларига жалб этилди. Унинг ҳар бир ойлик маошидан 20 проценти давлат ҳисобига ўтказиб туриладиган бўлди.

Бизга жавоб берадилар

«Тошкент оқшоми» газетасининг шу йил 28 январда босилган мақоласи бўйича «Союзгипрорис» институтининг Тошкент бўлинмаси дирекцияси қуйидагиларни хабар қилади:

Транспортни маст ҳолда бошқарганлиги учун ГАИнинг маъмурий комиссияси томонидан икки йилга машина ҳайдаш ҳуқуқидан жудо бўлган ҳайдовчи Ю. Пинаевга қаттиқ виговор берилди. Ҳозирги вақтда у иккинчи разряд ишчиси бўлиб қидирувлар бўлимида меҳнат қилаяпти.

Ҳаракат хавфсизлиги учун

«Балли, азаматлар»! Тошкент Давлат автоинспекциясининг ҳаракатни тартибга солиб турувчи инспектор қизлари ишига ҳайдовчи ва пиёдалар ана шундай деб баҳо беришмоқда. Чиндан ҳам бу регулировкачи қизлар йўл ҳаракати қоидаларини мукаммал билишлари билан бирга ширин муомалалари, зиммаларига юклатилган вазифани сидқидилдан бажаришлари туфайли жамоатчилик ҳурмат эътиборини қозонишган.

Бу сонни Тошкент шаҳар ижроия комитети Ички ишлар бошқармаси ГАИси агитация ва пропаганда бўлимининг ходими Л. ОФФЕНГЕНДЕН тайёрлади.

СУРАТДА: шаҳримиз йўл ҳаракатининг масъулиятли участкаларидан бири бўлган — Ленин проспекти ва Навоий кўчаси чорраҳасидир. Йўл назорати инспектори Г. Дониёрова йўл ҳаракатини диққат-эътибор билан кузатиб турибди.

М. Татарников фотоси.

Редактор ўринбосари
М. С. КАРИМОВ.

Тошкент оқшоми 4 бет.
25 АПРЕЛЬ, 1974 й.

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ГОРКОМА КП УЗБЕКИСТАНА И ТАШГОРСОВЕТА

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ТОШКЕНТ, ГСП, ДЗЕРЖИНСКИЙ КЎЧАСИ, 15-УЙ.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача, Эълонлар бўлими—33-81-42.

Р—03415. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр А—3096.